İSTANBUL
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ KÜLTÜR
İŞLERİ DAİRE
BAŞKANLIĞI
KARAMİZAH
MERKEZİ AYLIK
YAYIN ORGANIDIR

YIL 2
SAYI 19
2000

MİZAH KÜLTÜRÜ

KARA mizah merkezi

"BU DERGİ SİZİNDİR. ALABİLİRSİNİZ!"

RAŞİT YAKALI ve "ÇARŞAF KARİKATÜR OKULU"

İSTANBUL
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ

Genç Yeteneklerden
KARİKATÜR SERGİSİ

Açılış: 26 MAYIS 2000 / Saat:18.00

TARIK ZAFER TUNAYA KÜLTÜR MERKEZİ,
TÜNEL - BEYOĞLU, TEL: (0212) 293 12 70

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
KÜLTÜR İŞLERİ DAİRE BAŞKANLIĞII

▶ ÇARŞAF KARİKATÜR OKULU

Bir ay önce yine İstanbul Büyükşehir Belediyesi Kültür İşleri Daire Başkanlığı'nca Tarık Zafer Tunaya Kültür Merkezi'nde "Yerli Çizgi Filmleri Haftası" düzenlenmişti. Hem konuya ilgi duymam hem de karikatüristliğini yaptığım "Bizim Gazete"ye haber yapmak için izlemeye gitmiştim. Orada eski karikatür okulu öğrencilerimden çizgi romancı, araştırmacı Hakan Alpin'in de hazırlama komitesinde olduğunu gördüm. O devamlı iyiyi, güzeli, doğru çizgiyi araştıran ve tanıtan bir kardeşim. O da bana ayaküstü kokteylde "Abi Çarşaf Karikatür Okulu'nu 'Mizah Kültürü' dergimizde tanıtalım mı?" diye bir teklif getirmez mi? "Pazar günü eve gel, dökümanları al" dedim. Biraz sonra onu 4. Levent durağında karşılayacağım. Artık gerisini hep beraber görelim. Darısı Erdoğan Bozok abinin ve böyle çalışmaları, projeleri olan sanatçı kardeşlerimin başına. Belki birgün o konuşmanın geçtiği İstanbul Büyükşehir Belediyesi Karikatür ve Mizah Müzesi'ne de özel bir sayı yapılır "Mizah Kültürü" dergimizde.

▶ RAŞİT YAKALI'NIN HAYAT HİKAYESİ

Tire'de (İzmir) 1943 yılında doğdum. Beş yıl ilkokul öğretmenliği yaptım. Ömür boyu usta bellediğim Semih Balcıoğlu'nun teşvikiyle karikatüre başladım. İlk karikatürüm 1962 yılında Tercüman gazetesinde yayınlandı. Kadrolu olarak çalıştığım yayın organları: Yeni Asır (1964-1968), Pardon Mizah Dergisi (1969-1970), Dünya Gazetesi (1970-1987), Hürriyet Gazetesi (1987-1992), Fotospor (1993-1994), Bizim Gazete (1995- devam ediyor). Ayrıca 1994-1995 yıllarında BRT Televizyonu'nda haber aralarına, Türkiye'de ilk defa uygulanan haber karikatürleri çizdim.

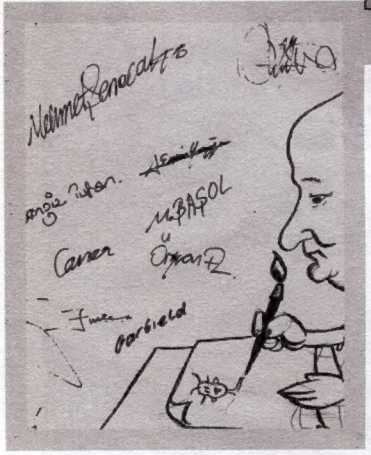

içindekiler

2 BÜYÜK İLGİ GÖREN ÖZEL SAYILARIMIZDA BU SEFER RAŞİT YAKALI VE ÇARŞAF KARİKATÜR OKULU MİSAFİR EDİLİYOR.

6 İKİ USTA GAZETECİNİN KALEMİNDEN YAKALI USTA İÇİN YAZILANLAR.

11 ÇARŞAF KARİKATÜR OKULU'NUN TAM KADRO LİSTESİ. GÜNÜMÜZÜN BAZI MEŞHUR İSİMLERİNİ BU SAYFALARDA YENİDEN HATIRLIYORUZ.

28 GELENEĞİMİZDE YER ETMİŞ KİŞİ VE KAHRAMANLARI GENÇ KUŞAKLARA TATLI ÜSLUBUYLA AKTARAN ÜSTAD EROL ABASIZ'DAN SEVECEĞİNİZİ UMDUĞUMUZ BİR ÇALIŞMA: YUNUS EMRE "SIRRA DAVET".

32 İÇİMİZDEKİ ÇOCUĞU "MISTIK" İMZASIYLA DİLE GETİREN MUSTAFA EREMEKTAR'I RAHMETLE ANIYORUZ.

NEZİH DEMİRKENT'TEN RAŞİT YAKALI

Toplumu karikatür çizgisinde görebilmek güzel birşey. Raşit Yakalı, Dünya Gazetesi gibi bir ekonomi yayınında çalışmış olmanın imkanlarını çok iyi değerlendirerek değişik bir "icraatın içinden" yaratmış. Çizgiler olayları, olaylar çizgileri büyütmüş ve sonunda aktüel olaylar bir diziden daha güçlü hale gelerek son günlerin yansımasına yol açmış.

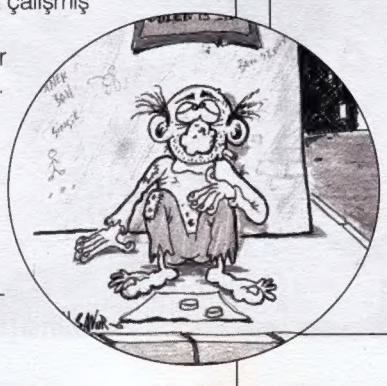

KARA MİZAH MERKEZİ Karikatür Okulu'nun genç karikatürcülerinden çeşitli çalışmalar (SAYFA 26. 27.)

Editörden..

Sevgili mizah dostları; merhaba...

Bu sayıda sizlere geçmiş günlerden bir müesseseyi tanıtıyoruz. Zamanında mizah çevresinde oldukça ilgili görmüş, günümüze dek etkisini sürdürebilmiş bu kollektif projenin adı: Çarşaf Karikatür Okulu.

70 ve 80'li yıllarda popüler mizah gündemini Gırgır Dergisi belirlemişti. Bu hayli renkli ve çocuksu çizgi ortamına Hürriyet dergi grubunun katkısı Çarşaf'la olmuştu.

Bir yazısında Raşit Yakalı'nın da belirttiği gibi bu okul disiplininin ilk uygulayıcısı usta çizerimiz Oğuz Aral'dır.

Oğuz Aral, Babıali'de meslek erbabınca zanaat-sanat alanında altın kural olan "usta-çırak" ilişkisini sadece tek bir öğrenciye sunulan ders olmaktan çıkarıp bir sınıf, atölye, okul esprisi içinde adeta bir tür hayat bilgisi müfredatına dönüştürmüştü.

Okullar bilindiği gibi ekolleri oluşturuyor. Okuldan alınan diploma öğrencinin rüşdünü kazandığının ispat belgesi...

Esnaf teşkilatının zanaat geleneğinde okulun yerini tutan ahilik, usta-çırak ilişkisinin en yoğun yaşandığı müesseseydi. Ustanın çırağına sardığı kuşak meşk'in başarıyla sonuçlandığını gösteriyordu.

Geleceğin usta çizerlerinin çalışmalarını ilk sayımızdan bu yana sayfalarımızdan takip etmektesiniz.

Üç yıldır bu konuda hayli mesafe alındı. Son olarak şu çağrıyı yapalım ki karikatür aşkıyla yaşayıp çizgi aşamasına henüz geçemeyen ya da çizgi yeteneğini geliştirmek isteyen tüm okurlarımızı okulumuza, mizahta ustalık kuşaklarını sarmaya bekliyoruz.

Aşk ve meşk dolu günler dileğiyle...

HASAN KAÇAN

MİZAH KÜLTÜRÜ

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
KÜLTÜR İŞLERİ DAİRE BAŞKANLIĞI ADINA SAHİBİ
ŞENOL DEMİRÖZ

yayın yönetmeni HASAN KAÇAN
grafik tasarım MİKHAİL ERDOĞAN

yayın koordinatörleri
HAKAN ALPİN, METİN ÖZTÜRK
yazı işleri müdürü CEM AYTEPE
fotoğraf yönetmeni MURAT ÖZBEY
grafik uygulama
MEHMET ÇİÇEKYÜZLÜ,
SERPİL AKDAĞ, ÖZDEN KAÇAN

yapım
"HETEN KETEN LEKLEMDİLİK" 272 34 54
baskı "İNCELER OFSET" 576 56 44

"1998 yılında İstanbul Büyükşehir Belediyesi Karikatür ve Mizah Müzesi'nde sohbet ederken hocam Semih Balcıoğlu, Müze Yöneticisi Erdoğan Bozok'un hazırladığı bir araştırmanın kitap haline dönüştürülmesi konusunu gündeme getirdi."

Çarşaf çarşa

CÜNEYT ERKOYUNCU

1970 ve 80'li yılların Gırgır'la birlikte çok okunan unutulmaz dergisi Çarşaf, mizah tarihine "Karikatür Okulu"yla geçmiştir. Merhum Çetin Emeç'in teklifiyle kurulan okulda yönetici olarak çalışan Raşit Yakalı yüzlerce karikatürist yetiştirmiş, mizahın inceliklerinin yaşatılmasına katkıda bulunmuştur.

Bindokuzyüzdoksansekiz yılında İstanbul Büyükşehir Belediyesi Karikatür ve Mizah Müzesi'nde sohbet ederken hocam Semih Balcıoğlu, Müze Yöneticisi Erdoğan Bozok'un hazırladığı bir araştırmanın kitap haline dönüştürülmesi konusunu gündeme getirdi. Araştırma konusu "kim nerede çizdi?" idi.

Erdoğan Bey bu konuyu yıllardır Atatürk Kitaplığı'nda didik didik araştırıyordu. Hocam bir ara bana dönerek "Bak Raşit, bu çalışmalar kalıcı şeylerdir. Bravo Erdoğan'a; aslında hepimizin bu tür çalışmalar yapması, gelecek nesillere aktarması lazım. Sen de Karikatür Okulunda iyi çalışmalar yaptın, bu olayı kitap haline getirebilirsin" demişti. Dökümanım çoktu. Düşünmeye başlamıştım, nasıl yapabilirim diye.

Bir ay önce yine İstanbul Büyükşehir Belediyesi Kültür İşleri Daire Başkanlığı'nca Tarık Zafer Tunaya Kültür Merkezi'nde "Yerli Çizgi Filmleri Haftası" düzenlenmişti. Hem konuya ilgi duymam hem de karikatüristliğini yaptığım "Bizim Gazete"ye haber yapmak için izlemeye gitmiştim.

Orada eski karikatür okulu öğrencilerimden çizgi romancı, araştırmacı Hakan Alpin'in de hazırlama komitesinde olduğunu gördüm.

O devamlı iyiyi, güzeli, doğru çizgiyi araştıran ve tanıtan bir kardeşim. O da bana ayaküstü kokteylde "Abi Çarşaf Karikatür Okulu'nu 'Mizah Kültürü' dergimizde tanıtalım mı?" diye bir teklif getirmez mi? "Pazar günü eve gel, dökümanları al" dedim. Biraz sonra onu 4. Levent durağında karşılayacağım.

Artık gerisini hep beraber görelim. Darısı Erdoğan Bozok abinin ve böyle çalışmaları, projeleri olan sanatçı kardeşlerimin başına.

Belki birgün o konuşmanın geçtiği İstanbul Büyükşehir Belediyesi Karikatür ve Mizah Müzesi'ne de özel bir sayı yapılır "Mizah Kültürü" dergimizde. (07.05.2000)

Çarşaf
KARİKATÜR OKULU

f karikatürler

Kendi kaleminden Raşit Yakalı

Uzun yıllar Dünya Gazetesi'nde çalıştım (1969-1986). Falih Rıfkı Atay, Bedii Faik, Mithat Perin gibi hocaların yazılarının karşı köşelerinde karikatür çizdim. O günlerin gençlik heyecanıyla hocam Semih Balcıoğlu'nu izleyerek, taklit ederek çok şeyler öğrendim. Bütün öğrendiklerimi de o heyecanı taşıdığını hissettiğim gençlere aktarmaya çalıştım. Bunu da başardığımı sanıyorum, demiyorum; inanıyorum. Bugün birçok arkadaşımın çok iyi yerlerde olduğunu görüyor, gurur duyuyorum. Demek ki onların içine bir kibritlik ateş düşürebilmişim. Küstürmemişim, çizgiyle barıştırmışım diye düşünüyorum. Bazıları doktor, bazıları mühendis ya da TV kameramanı, bazıları işsiz, bazıları karikatürist ama ortak noktaları çizgi ve mizah. 1970-1980 yıllarında bile bildiklerimi aktarmaktan zevk alırdım. O yıllar bilgi aktarımı yaptığım gençlerden ikisi Ragıp Derin, Bülent Arabacıoğlu gibi gençleri hatırlıyorum.

ÇARŞAF KARİKATÜR OKULU KURULUYOR

1980 yılında yeni patronum Nezih Demirkent ile Hürriyet gazetesi kapısında karşılaştık (Cağaloğlu'nda):

"Raşit, git Çetin Emeç'i gör, sana ihtiyacı varmış, dedi. Gittim. Çetin Bey " Raşit, bu seninle ikinci konuşmamız. İlkinde anlaşamamıştık, inşallah bu defa anlaşacağız. Bak, sen ilkokul öğretmenisin, hem de karikatüristsin, gel bu iki mesleğini burada birleştirelim, bir 'Karikatür Okulu' kuralım. Bu okulu sen şekillendir ve yönet dedi. Bu teklif bana çok sıcak geldi ve hemen kabul ettim. Hemen ertesi gün Hürriyet'te "Karikatür Okulu Raşit Yakalı yönetiminde bu Cumartesi saat 11.00-13.00 arası başlıyor" diye ilan çıkmıştı (7 Ekim 1980) Bu durumda yardım istemek için ilk koşacağım kişi ustam Semih Balcıoğlu olacaktı, ama o Almanya'da idi. Hemen aklıma bu işi yıllardır yapan Oğuz Aral abi geldi. Hemen ona gidip durumu anlattım. Bütün işlerini bir yana bırakıp bana iki saat ders verdi. Ben de ondan öğrendiklerimden aklımda kalanları Cumartesi günü salonu dolduran yüze yakın "burada ne oluyor acaba?" diye gelen gençlere sattım. Bu iş o an tuttu. Öyle tuttu ki 1992 yılına yani dergi kapanana kadar sürdü; ve bu 13 yılın

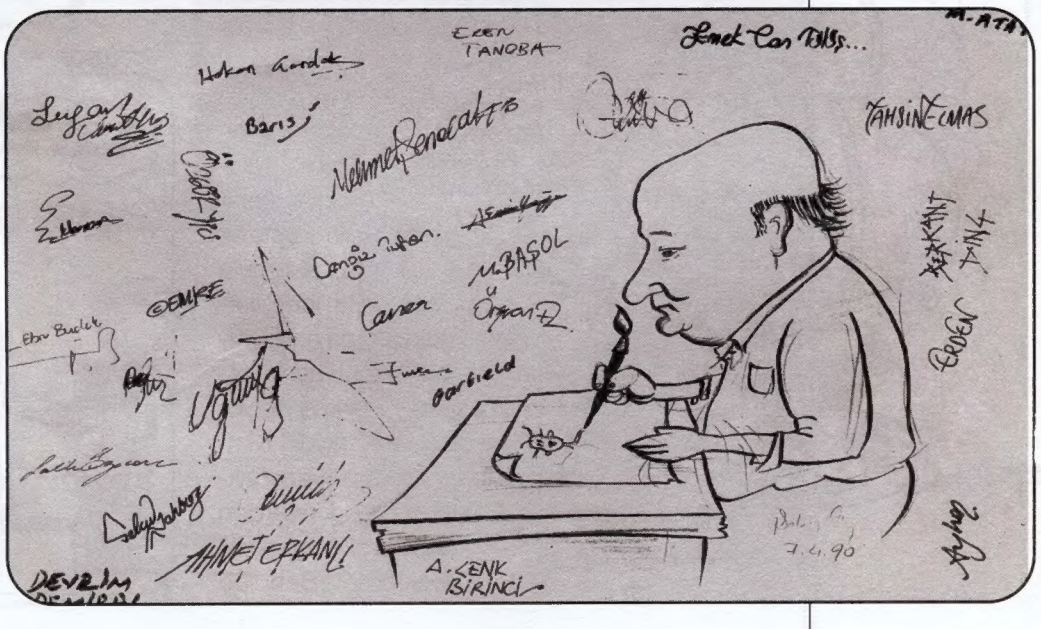

"Bu karikatür okulundan bine yakın öğrenci geldi geçti. O öğrencilerin çoğu zamanla birçok yayında köşe sahibi oldu. Bir kitapta bu konuya uzunca değinmek istiyorum."

bir bölümünü daha sonra Almanya'dan dönen hocam Semih Balcıoğlu'yla birlikte Hoca-Kalfa ve çıraklar olarak sürdürdük (1983-1985) Bu yıllar benim en mutlu yıllarımdı. Bu karikatür okulundan bine yakın öğrenci geldi geçti. Ben bu konuya başka bir kitapta uzun uzun değinmek istiyorum. O öğrencilerin birçoğu birçok dergi, gazete ve ajansta köşe sahibi oldu. Bu etkinliğin bir benzeri daha bazı denemelere rağmen yapılamadı. Yapılamaz da; çünkü oradan çok güzel tempo ve ruh hali yakalamıştık. Biz o grupla "Biz de Varız" diye 15 sergi açtık. İstanbul, Eskişehir, Balıkesir ve Edirne'de. Aramızda, Gelişim Grubu ve diğerleri, Odak Karikatür Grubu gibi gruplar, ekoller kurmuştuk.

Çarşaf Karikatür Okulu'na 'dışardan' devam eden öğrenci çalışmalarına bir kaç örnek: Samsun'dan Murat İlhan (üstte), Çorum'dan Mehmet Ali Çalman (ortada), Ordu Fatsa'dan H.Yaşar Kutlu (altta), Adıyaman'dan Metin Çitil (sol altta).

Bunları yazmamdaki amaç: Bu karikatür okulunda da çokça yaşandı usta çırak ilişkileri. Her hafta değişik bir konu işliyor, sık sık da bu mesleğe yıllarını vermiş usta abilerimizi konuk olarak çağırıyor onları genç çizer adaylarıyla bir masa etrafında birleştiriyor ve geçmişle gelecek arasında bir köprü kurmaya çalışıyordum. Bundan iki taraf da memnun oluyordu.

Baskı tekniğini bilen, anlatan hocalar getiriyordum; yarın zorluk çekmesinler diye onları gezilere, sergilere götürüp bu işin bütün boyutlarını yaşatıyordum onlara. İyiki öyle yapmışım. Bugün onlar o ustalarıyla, abileriyle birlikte aynı dergilerde, mekanlarda çalışıyorlar. Öyle olmasa bu şansı nasıl bulacaklardı? Herkes benim gibi şanslı olacak mıydı? Kimlere mektup yazacaklardı ve kimlerden cevap alıp ilgi göreceklerdi? Ben bu karikatür okulu işini 1997'de bir özel kolejde, 1998'de Devrim Demiral ile Karikatürcüler Derneği bünyesinde, Karikatür ve Mizah Müzesi'nde yaptım. Pek başarılı olamadım. Bunun sebebi bence çalıştığım yerlerin dergi ya da gazete olmaması. Devam ettirmek için Orhan Yorgancı hocam ve dernek yönetimi çok ısrar ettiler, ama

ben havayı yakalıyamam diye kabul etmedim. Medya ortamı bir başka oluyor. Öğrenci bugün geliyor, bir ay sonra işini dergi ya da gazetede görmek istiyor. Hatta ufak da olsa bedelini almak istiyor. Teşvik istiyor.

"O GÜNLERDEN BİR ANI:"

80'li yıllarda ben dernek için bir yıl da hile yaptım. Karikatürcüler Derneği yönetimindeydim. Genel Kurul toplanıyor, çoğunluk yok! Tüm tanıdıklarıma telefon ediyorum. İlgi gösteren az. Cumhuriyet, Milliyet, Hürriyet'e koşup arkadaşları çağırıyorum, nedense o yıl kimse itibar etmiyor -Bir Erdoğan Bozok abim Bebek'teki kasap dükkanını işin en civcivli anında kapayıp geliyor. Çoğunluk yine sağlanamıyor. Hükümet komiseri benim bu telaşımdan duygulanıyor. Beni kenara çekip "Esnaftan, sokaktan tanıdık birilerini getir" diye tüyo veriyor. Kimseleri tanımıyorum.

İşte o an aklıma Çarşaf Karikatür Okulu'ndaki öğrencilerim geliyor, hemen Hürriyet'e koşup o sıra ders yapmakta olan öğrencilerimi alıp getiriyorum. Birer dakika ara ile salona giriyorlar. Biri Turhan Selçuk oluyor. Biri Ali Ulvi oluyor. Biri bir başkası ve çoğunluk böylece sağlanıyor. (Öğrencilerimi zaten bir kongre izlesinler diye salona getirecektim. Ondan sonraki yıllarda hep getirdim). Şimdi o sahte imza atan öğrencilerin bazıları hakiki yönetim kurulu üyesi oldular son yıllarda. Bir Devrim Demiral, bir Neşe Binark, bir Hasan Seçkin, bir Kadir Doğruer v.s. Eskiden böyle zor şartlarla kongre yapardık, evraklarımızı tamamlayamadık diye Dernekler Masası komiserlerinden tepki görürdük. Şimdi ise kongre salonlarına sığmıyoruz. O zaman yalnız İstanbul'dan ibarettik. Şimdi Ankara, İzmir, Adana, Trabzon, Bursa, Antalya, Denizli, Zonguldak temsilciliklerimizden grup grup taze kanlar geliyor kongremize. 30. onur yılında biz çok güçlüyüz. Daha da güçleneceğiz.

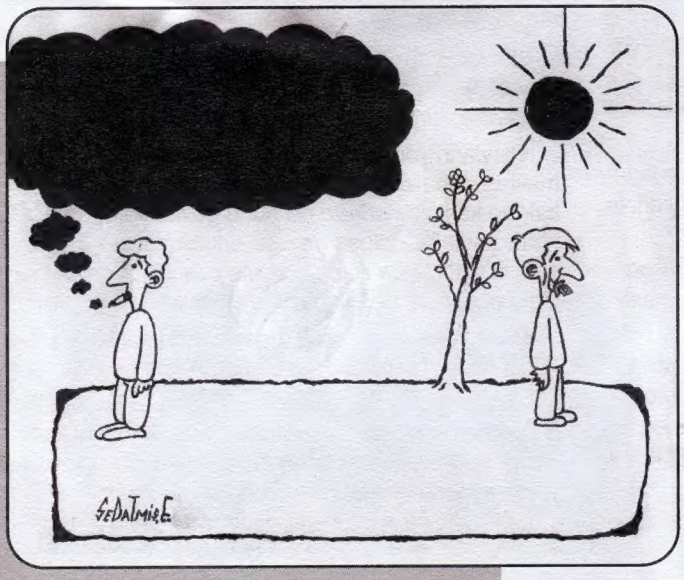

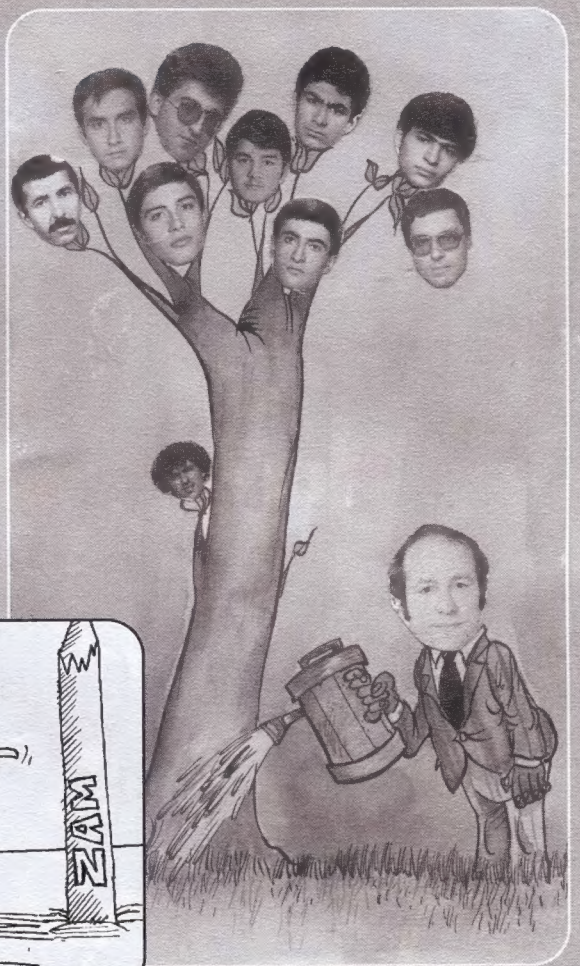

Sakarya-Akyazı'dan Sedat Mişe (üstte), Muş-Varto'dan Erdem Beyazgül (ortada), Metin Çitil (altta), Ali Olgun'un bir çalışması: Odak Karikatür Grubu hocası Raşit Yakalı ve çiçek açan, meyve veren talebeleri Hasan Seçkin, Zafer Temoçin, Tuncay Batıbeki, Ali Olgun, Faruk Bayraktar, Tamer Ocak, Mustafa Yüksel, Metin Üstündağ (sağ altta).

"Raşit Bey'in tek kusuru, sanatının ve yeteneklerinin değerlerine ihanet edecek kadar mütevazi oluşudur.Aslında bu onun büyük yanıdır."

NE DEDİLER?

NAİL GÜRELİ

Ben bir karikatürcü değilim. Karikatürden anlar mıyım? Raşit Yakalı gibi bir sanatçının karikatürleri üzerine söz etmek benim haddim mi?

Bu açıdan bakılırsa, elbet değil... Ama karikatür öyle bir sanat ki, sanatın, çizginin teknik ölçütlerinin ötesinde insanla bütünleşen bir yanı var.

İnsana sesleniyor; düşüncesiyle, zekasıyla, günlük yaşamı ile, geleceğe uzanışıyla (klasikleşmesiyle), sevgisiyle, yergisiyle insanı kavrıyor.

Karikatürü bir sanat, karikatürcüyü bir sanatçı olarak değerlendirmek elbet özgün bir bilgi ve yetenek gerektirir. Ama karikatürü seyretmek, karikatürden etkilenmek için sadece bir insan olmak;düşünebilmek ve gülebilmek yeterli...

Karikatür zaten insana çok yakın olan bir sanat değil mi? O halde birşeyler söyleyebiliriz...

Üstelik Raşit Yakalı bir gazeteci... Günlük olayların içinde yaşayan, olayların yorumunu yapan, kıdemli, deneyimli, birikimli, usta bir gazeteci.

Olayların yorumunu çizgiyle yapmak, yazıyla yapmaktan daha zordur. Çoğu zaman görürüz, Raşit Yakalı'nın karikatürlerinde de bunu gözlemleriz; satırlar, hatta sayfalar dolusu yazıyla anlatılabilecek bir yorum, bir düşünce iki-üç çizgiyle çok daha geniş boyutlu çok daha derinlemesine anlatılıverir.

Raşit Yakalı, uzun yıllar gazetelerde sanatını halkla bütünleştirmenin çok onurlu örneklerini verdi.

Raşit Yakalı'nın yakından gözlemleme fırsatını bulduğumuz bir yanını belirtmek isteriz. O, karikatür için gerekli zekaya ve bilgiye öylesine sahip ki, gerek yurt olaylarıyla gerek dünya olaylarıyla ilgili olarak istenilen her alanda ustalıkla fırça vurabiliyor. Elbette kişiliğine, toplumcu dünya görüşüne uygun olarak... Ve düşüncelerinden, dünya görüşünden ödün vermeksizin... Sanatı, zekası ve bilgisi imrenilecek biçimde zengindir. Eski deyişle velut, yeni sözcükle söylersek verimli, üretken bir sanatçıdır.

Raşit Yakalı'nın tek kusuru, sanatının ve yeteneklerinin değerlerine ihanet edecek kadar mütevazi oluşudur. Hayır! Aslında bu onun büyük yanıdır; gerçek bir sanatçı gücünü özümseyişin sağlam bir yansımasıdır.

Karikatürde Semih Balcıoğlu üslubunun izleyicisi olarak eser veren Ahmet Erkanlı'nın bir çalışması (altta).

NEZİH DEMİRKENT

Toplumu karikatür çizgisinde görebilmek güzel birşey. Raşit Yakalı, Dünya Gazetesi gibi bir ekonomi yayınında çalışmış olmanın imkanlarını çok iyi değerlendirerek değişik bir "icraatın içinden" yaratmış.

Çizgiler olayları, olaylar çizgileri büyütmüş ve sonunda aktüel olaylar bir diziden daha güçlü hale gelerek son günlerin yansımasına yol açmış.

Bana kalırsa bu kitapçık ne bir tarih yapıtı, ne de siyasi bir hiciv; doğrudan bir vatandaşın duyguları. Ne var ki içinde elbette usta bir çizginin karakteri var. Raşit Yakalı'yı kutlamak isterim. Çoğumuzun düşünüp de dile getiremediklerini onun çizgileri gün ışığına çıkarıvermiş.

Raşit Yakalı, yaş sınırı olmayan "karikatür okulu öğrencilerinin" eserlerini sergileme kararı alır. İşte Balıkesir sergisi, 1983 (üstte), Turhan Selçuk sergisini toplu ziyaret (ortada solda), Balıkesir sergisinde vali ve eşinin ziyareti (altta).

Yine onca güzel ders günlerinin sonunda çizilen desenleri, karalanan kağıtları görücüye çıkarma kararı alınır. Bir hocanın emeklerini izleyenlere sunup, onların olumlu eleştirilerini almaktan daha mutlu ne olabilir ki... İşte yunlardan biri de Gelişim Grubu Sergisi, Bebek Akbank Sanat Galerisi, 1983 (en altta).

"Ömür boyu usta bellediğim Semih Balcıoğlu'nun teşvikiyle karikatüre başladım. İlk karikatürüm 1962 yılında Tercüman gazetesinde yayınlandı."

Raşit: Birkaç satır ile!

Tire'de (İzmir) 1943 yılında doğdum. Beş yıl ilkokul öğretmenliği yaptım. Ömür boyu usta bellediğim Semih Balcıoğlu'nun teşvikiyle karikatüre başladım. İlk karikatürüm 1962 yılında Tercüman gazetesinde yayınlandı. Kadrolu olarak çalıştığım yayın organları: Yeni Asır (1964-1968), Pardon Mizah Dergisi (1969-1970), Dünya Gazetesi (1970-1987), Hürriyet Gazetesi (1987-1992), Fotospor (1993-1994), Bizim Gazete (1995- devam ediyor).

Ayrıca 1994-1995 yıllarında BRT Televizyonu'nda haber aralarına, Türkiye'de ilk defa uygulanan haber karikatürleri çizdim. Halen İstanbul Büyükşehir Belediyesi Karikatür ve Mizah Müzesi'nde uzman olarak çalışıyorum.

ÖDÜLLER

- 1974 İtalya Uluslararası Marostica Karikatür yarışması 3.lük Ödülü,
- 1978 T.S.Y.D. Yarışması 3.lük Ödülü,
- 1979 Türkye Gazeteciler Cemiyeti 3.lük Ödülü,
- 1982 Türkiye Gazeteciler Cemiyeti Başarı Ödülü,
- 1984 Türkiye Gazeteciler Cemiyeti Yılın Gazetecisi Ödülü,
- 1996 Serdar Çakırer Karikatür Yarışması Karikatürcüler Derneği Özel Ödülü,
- 1998 T.S.Y.D. 1.lik Ödülü,
- 1999 T.S.Y.D. 2.lik Ödülü,

SERGİLER

- 1999 Nehar Tüblek Yarışması Dünya Gazetesi Ödülü.
- Beş kişisel sergi açtım. 1980-1992 yılları arası Çarşaf Karikatür Okulunu kurdum ve uzun süre yönettim. Bir dönem hocam Semih Balcıoğlu'yla birlikteydik. Bu süre içinde Çarşaf Karikatür Okulu öğrencileriyle onbeş tane "Biz de Varız" karikatür sergisi açtık.
- İki kitabım ve iki karikatürüm Bulgaristan ve Kanada karikatür müzelerine alındı.

YAYINLAR

- Bilge Sanat Dergisi (1964) • Çağdaş Mizah Dergisi (1975) • Yeni Çuval Mizah Dergisi (1978) • Papağan Mizah Dergisi (1978)

ALBÜMLER

- Çizgiyle (1973)
- İşçi Çizgisi (1975)
- Çizgiyle İcraatın İçinden (1984) • Gözlüklü Martı (1987- Reşit Aşçıoğlu'yla birlikte)

Raşit Hoca, Türkiye'de ilk defa uygulanan haber karikatürleri çiziyor. Bu günkü tarih itibariyle İstanbul Karikatür ve Mizah Müzesi'nde uzman olarak çalışımalarını sürdürüyor.

Çarşaf Karikatür Okulu'na büyük emeği geçen Semih Balcıoğlu 1928 yılında doğmuş, Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Grafik Bölümü'nden 1951 yılında mezun olmuştur. Yurt içi ve dışında onlarca sergi açmış, ödüller kazanmış, albümler yayınlamış, 1970 yılında Karikatürcüler Derneğini iki arkadaşıyla birlikte kurmuştur. Usta sanatçı şimdilerde bir TV kanalında program yapmakta.

KİMLER GELDİ KİMLER GEÇTİ

Tarih: 1 Kasım 1997.Yer: İstanbul Büyükşehir Belediyesi Karikatür ve Mizah Müzesi... Burada bir sergi açılıyor. Anlamlı bir sergi: "ÇARŞAF KARİKATÜR OKULU" sergisi.

Sergi davetiyesinde yazılanlar tam olarak şöyleydi: "1980-1993 yıllarında, ÇARŞAF Mizah Dergisi bünyesinde RAŞİT YAKALI yönetimindeki "ÇARŞAF KARİKATÜR OKULU" çalışmalarına yüzlerce yetenek katıldı. Günümüzün bir çok yayın organında köşe kapan gençler, bir aile dayanışması içinde, birbirlerinden kopmayarak, ilk günlerinin coşkusunu açtıkları sergilerle günümüze getirdiler. 1 Kasım Cumartesi günü saat:15.00'de açacakları, çizgi film gösterisi, KESTANE KEBAP ŞÖLENİ ile renklendirdikleri 16. sergilerinde aralarında olmanız onları mutlu edecek."

ÇARŞAF KARİKATÜR OKULU

Çarşaf Karikatür Okulu'nun sergisi İstanbul Anadolu Bankası Tünel Sanat Galerisi'nde yer alıyor. 30 Nisan tarihine dek sürecek olan sergide 8 yıldır çalışmalarını aralıksız sürdüren Çarşaf Karikatür Okulu'nunürünleri birarada sunuluyor. Galeri de ayrıca Selçuk Uçku suluboya resimlerini, Kadir Demir seramik çalışmalarını sergiliyor. Nedim Argun'un resim sergisinin yanı sıra bir karma sergi de izlenime sunuluyor.

Ünlü karikatür ustamız Cemal Nadir'e açtığı sergilerden birinde "Hocam karikatür öğretilebilir mi?" diye sormuşlar. O da "Karikatür %50 yetenek, %50 teknik bilgi ve çalışmayla olur" demiş. Bu tartışma o gün bu gün süredursun Çarşaf Dergisi karikatür okulu ile sorunu çözmektedir.

Bu göreve geldiğim 1980 yılından beri her Cumartesi yaz demeden, kar kış demeden çalışmalarımızı aralıksız sürdürdük. Bu dönem içinde ustam Semih Balcıoğlu ile de uzun bir süre çalıştık(1983-1985 yılları arası). Okul disiplini bozmamak için elimden geleni yapıyorum. Burada genç kardeşlerime ustalarımızdan öğrendiklerimi, kendi bildiklerimi aktarmaya çalışıyorum.

Onlara örnekler ve seçenekler gösteriyorum. Her genç, kendi yolunu, kendi tipini, kendi buluyor. Ben sadece çizdikleri karikatürlere eleştiri getiriyorum. Burada hiç bir şey öğrenmeseler dahi, kardeşliği, arkadaşlığı, paylaşmayı öğreniyorlar.

Öyle kaynaşıyorlar ki, ilk kez burada tanışmış olmalarına rağmen kurs dışında da iyi birer dost oluyorlar. Beraber gezip, beraber düşünüyorlar.

Her hafta bir konu işliyoruz tam 12 yıldır. Sonra çizilenler üzerinde tartışıp, iylerini ödüllendiriyoruz.

Gördüğünüz gibi 7 yaşından 70 yaşına kadar karikatür öğrenmek isteyen herkese hizmet veriyoruz. Gerek gruplar kurarak (Birleşik Karikatürcüler Grubu, Gelişim Grubu, Odak Grubu gibi) gerek hep beraber, "BİZ DE VARIZ" sergileri açıyoruz her sene.

Sergilerimizi İstanbul, Balıkesir, Eskişehir ve Edirne'de açtık.Tabi bu sergiler sürecek ve tüm yurda yayılacak. Sayımız her yıl değişiyor, İstanbul'da 100'e yakın, Anadolu'da daha çok öğrencimiz var, onlarla mektuplaşıyor, dertleşiyoruz.

Bugün günlük gazete ve dergilerde köşe kapmış, şöhret olmuş, geçimini karikatür çizerek kazanan çok kardeşimiz var. Akla gelen bazı isimleri sayalım:

Bülent Özdemir, Metin Üstündağ, Bülent Üstün, Cengiz Üstün, Salih Güngör, Sadık Üçok, Seyfi Şahin, Murat Başol, Berkant Dinç, Erdem Çetinkaya, Oktay Gencer, Cafer Yıldırım, Zafer Temoçin, Soner Günday, Turgut Yılmaz, Mustafa Kıraç, Ramize Erer, Nergis Kul, Ahmet Muşul, Mustafa Kocabaş, Şerif Nalbant, Nurettin İkizler, Serdar Kıçıklar, Nuhsal Işın, Şükrü Yavuz, Naci Yavuz, Tuncer Erdem, Faruk Bayraktar, Raif Zor, Kazım Konat, Nevzat Zeylan, Birol Bayram, Suat Gönülay, İbrahim Taşdelen, Eda Oral, Metin Demirhan, Ayla ve Hülya Delibaş, Kaan Ertem, Hakan Alpin, Demet Öztürk, Saadet Demir, İshak Öztürk, Cengiz Çakıcı, Kenan Aydın, Sefer Selvi, Kayhan Erkan, Özgül Hici, Halil İncesu, Murat İlhan, Hasan Seçkin, Ümit Atalay, Bülent Denli, Mustafa Bilgin, Metin Fidan, Bülent Karaköse, Tuncay Akgün, Mehmet Sevinç, Mehmet Dal, Vedat Savur ve diğerleri.

Türk karikatürümüze hizmet verip, karikatür sanatımıza bir nebze soluk, bir kalp atışı sağlayabiliyorsak ne mutlu bize.

Bu imkanları bize hazırlayan, her ihtiyacımızı karşılayan Dergi yönetimine ve Müessese Müdürümüz Ahmet Erçalık'a, Muhasebe Servisine çok şeyler borçluyuz.

Çalışmalarımıza zaman zaman ünlü çizerler konuk olmakta ve gençlerle bütünleşmekte, onlara kendi mizah anlayış ve çizgi tekniklerini göstermekteler. Çok teşekkür ederim. Raşit Yakalı Çarşaf Karikatür Okulu Yönetmeni, 1990.

AYHAN DEDE
AHMET TANJU MUŞUL
AYLA DELİBAŞ
AYDIN GÜRSEL
ALİ GÖÇER
ALPER KASIM
AHMET ERKANLI
ATİLLA ODABAŞI
ALİ BULCA
AYKUT UĞURLU
AŞKIN AYRANCIOĞLU
AYDIN SEYMEN
AKIN AKINCI
AKSEL GÖZ
AHMET GÜLER
ATAY SÖZER
A.KADİR USLU
ALİ OSMAN MAZAK
ALİ CENK BİRİNCİ
ALPER İNSEL
ADEM MÜLAYİM
AHMET SAVAŞ
ABDÜLKADİR ACEMOĞULLARI
ATİLLA GEÇER
ALAADDİN TUNCAY
ALİ ANLI
ABİDİN ÜNAL
ATİLLA ERSOY
ALİ OLGUN
AHMET TOPRAKOĞLU
ALTAY MARTI
AKIN ÇAVDARLI
AYDIN GÜRSEL
ALİ OSMAN TAŞ
AHMET KESGİN
ADNAN KÖRPE
AHMET SAVAŞ
ALİ KAMİL UZUN
AVNİ ODABAŞI
AHMET PİRAHMETOĞLU
ADNAN TAÇ
ALTAN ÖZESKİCİ
AYKUT YILMAZER
AHMET ŞENER
AYHAN KİRAZ

ABDÜLKADİR DEMİRHİNDİ
ALİ GÜLEÇ
ALPER OCAK
ALİ KILIÇ
BAYRAM ALİ MACOLAR
BÜLENT DENLİ
BÜLENT KARAKÖSE
BÜLENT ÖZDEMİR

BÜLENT ÜSTÜN
BERKANT DİNÇ
BİROL BAYRAM
BİROL ÇÜN
BURCU ERKİN
BEHZAT TAŞ
BURAK ORAL
BEHİÇ AYRANCIOĞLU
BAHADIR BOYSAL
BÜLENT ÖZTÜRK
BERTAN GÜNHAN
BÜLENT KARABAĞLI
BÜLENT OKTAY
BAYRAM BAĞCI
BÜLENT CİNGÖZ
BAKİ KILIÇ

BEKİR ÖZKARDEŞ
CENGİZ ÜSTÜN
CAFER YILDIRIM
CENGİZ ÇAKICI
CEMAL YILDIZ
CENK BİRİNCİ
CEMRE ÖZKURT
CAHİT ÇELİKEL
CENKER ÖZKURT
CENGİZ GEÇER

CENGİZ AKIN
CENK ERDEM
CEM ŞEHİRLİ
CAHİT SARI
CENGİZ TUFAN
CEM KOÇ
CANAN KARANLIK
CİHAN DEMİRCİ
ÇAĞATAY NUHOĞLU
DEMET ÖZTÜRK
DOĞAN AKINCI
DEVRİM DEMİRAL
DOĞAN ARSLAN
DEDE BAYTÖRE
DÜNDAR HOŞKAN
DENİZ AKDEDE
DERYA GÜNDOĞDU
ERDEN ÇETİNKAYA
EDA ORAL
EMİN SERTAÇ APANA
EMEKCAN TÜLÜŞ
EKREM KILIÇ
ERSİN ÖZTÜRK
ENGİN SELANİK
ERDAL KARAKUŞ
ERTAN GENCER

ENGİN SELÇUK
ERSİN BAŞOK
ERKAN KIRIKGÖZ
ERDAL TÜRKMEN
EROL NEZİROĞLU
ERSAN ÖZER
E.BEYAZ GÜL
ERDOĞAN KAN
ERDOĞAN OĞULTEKİN

EMRE GÜLDOĞAN
ERDAL YALÇIN
ERDİNÇ SEZGİN
ENGİN ERİŞ
ERDAL ALAY
EDİZ ÇELİK
ENGİN DENİZ ERBAŞ
ENİS ÖZGER
ENVER MALKOÇ
EREN TAMOBA
EROL ANAM
EKREM AYTAR
EMRE YEŞİLBAŞ
FARUK BAYRAKTAR
FİKRET AYBİRDİ
FAHRİ EYİCAN
FETHİ DEVELİOĞLU
FUAT GÖRGÜNER
FEYHAN GÜVER
FARUK AKGÖREN
FERYAL KİTAPÇIOĞLU
FATİH M. DİŞ
FİGEN SANDI
FATİH ÖZCAN

ÇARŞAF KARİKATÜR OKULU 1980-2000

Bu listede Çarşaf Karikatür Okulu'na devam etmiş (uzun ya da kısa süre) arkadaşlarımın alfabetik isim listesi bulunmakta. Aradan çok uzun zaman geçti. Hatırlayamadığım ya da çok iyi tanıyıp da şu an unuttuğum isimler mutlaka vardır. Beni affetsinler. Hepinizi çok seviyor ve özlüyorum. Selamlar. Abiniz Raşit Yakalı. (7 Mayıs 2000, Raşit Yakalı)

NOSTALJİ LİSTESİ...

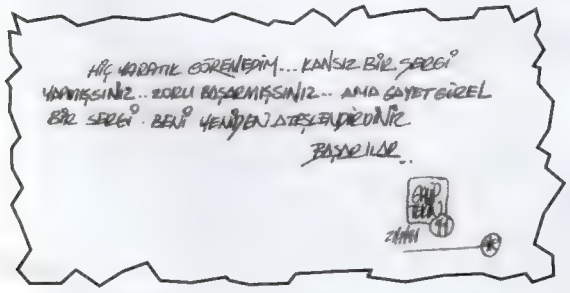

FARUK MAMİCİ
GÖKSEL PAÇARO
GÖKHAN GÜLKAN
GÜVEN AKAN
GÜRSEL İLERİ
GÜLŞEN KARANLIK
GÜLŞAH KARANLIK
GÖKHAN ENGİN
GÜLCAN ÇİLDOĞAN
HACI ALİ ŞİMŞEK
HALİL İNCESU
HASAN SEÇKİN
HÜLYA DELİBAŞ
HAKAN ÇARDAK
HÜSEYİN ŞENOL
HASAN KALABAK
HALİS DOKGÖZ
HASAN TÜMKAYA
HASAN DURAK
HEVAL BUCAK
HAKAN EKEN
HÜSNÜ AKSAN
HAKAN NEHİR
HAKAN YÜCELAY
HÜSEYİN ERDAL
HASAN KİRLİ
HÜSEYİN ORDUHAN
HAYRETTİN TUNÇ
HAYDAR TACETTİN
HALDUN ÇİLVEZ
HAKAN DERMAN
HAYDAR AKTÜRK
HALUK ALPİN
HAYATİ SOYALP
İS-
MAİL BAHÇECİ
İLHAN NALBANT
İBRAHİM TAŞDELEN
İSHAK ÖZTÜRK
İHSAN KOCAGÖZ
İZZET SABURCU
İBRAHİM TARAKÇI
İBRAHİM ERGÜDEN
İSA EFE
İLKAY GÖĞEN
İSMAİL HİÇDEN
İSMAİL K. A.RAHMANOĞLU
İHSAN TOY
İSMET ÇELEBİ
İSMAİL KARAÇELİK
İSMAİL ÖZMEN
KENAN BIYIKLI
KAAN ERTEM

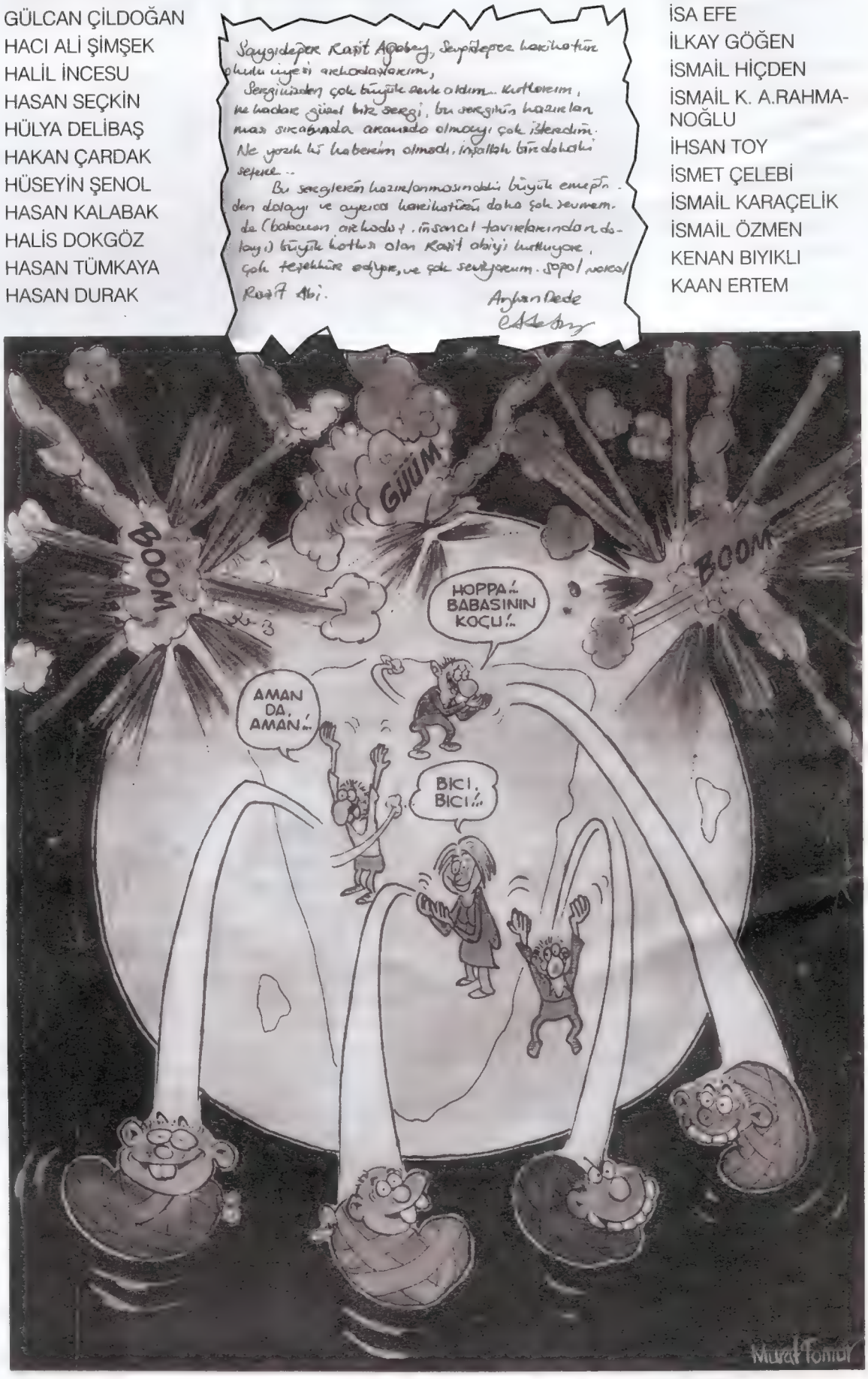

70 ve 80'li yılların popüler mizah alanını oluşturan karikatürlerde yumuşak çizgiler ve sevimli tipler egemendir. Çarşaf Karikatür Okulu öğrencilerinden Murat Tomur'dan bu tarza uygun bir çalışma (yanda).

KENAN AYDIN
KAYHAN ERKAN
KAMURAN AYDIN
KORAY GÜÇLÜ
KUTLAN KOLLU
KÜRŞAD KOÇAK
KAZIM POLAT
KEMAL URGENÇ
KARANİ ERKUL
KENAN NALBANT
KAAN ÇELİK
KÜRŞAD COŞKUN
KADİR DOĞRUER
LÜTFİ ÇAKIN
METİN DEMİRHAN
MURAT İLHAN
MUSTAFA BİLGİN
METİN FİDAN
MEHMET SEVİNÇ
MEHMET DAL
METİN ÜSTÜNDAĞ
MURAT BAŞOL
MUSTAFA KIRAÇ
MUSTAFA KOCABAŞ
MUSTAFA ATAY
METİN KURKAL
MURAT TOMUR
MESUT TAŞ
MAHMUT KAVAS
MEHMET KOCAKASAP
MEHMET SELÇUK
MEHMET KAHRAMAN
METİN ÇİTİL
MUSTAFA BOLAY
MURAT KARAYILAN
MUHİTTİN SATIR
MEHMET ASLAN
MURTEZA ALBAYRAK
MUHAMMED ŞENGÖZ
MEHMET ALİ TÜRKMEN
MURAT MUNİS
MÜNEVVER AKYOL
MAHMUT TİBET
MEHMET ÖZTÜRK
MEHMET KARAKAYA
MUSTAFA KILIÇ
MUAMMER OLCAY
MEHMET ŞENOCAK
MİTHAT SOLMAZ
MUSTAFA ATAY
MURAT MUSLU
MUSTAFA ARIZ
MEHMET GÖLEBATMAZ
MECİT ÖZBEK
MEHMET BAYRAKTAR
MUSA GÜMÜŞ
MUSTAFA ÖNCÜL
MÜSLÜM ŞAHİN
MUAMMER KOTBAŞ
MEHMET TÖKBAŞ
MUSTAFA YILDIZ
MEHMET KABAK
METİN BİLİÇLİ
MEHMET SELÇUK
M. BALTAOĞLU
MELİH BİLGİN
MUSA CİNTE
MUSTAFA BAYRAMOĞLU
MEVLÜT ÇANAKÇI
MUSTAFA YÜKSEL
MEHMET KESKİNKILIÇ
MEHMET KAVAS
NUHSAL IŞIN
NACİ YAVUZ
NEVZAT ZEYLAN
NERGİZ KUL
NACİ DEMİRAN
NİHAT DURSUN
NİLAY KORTEL
NERMİN ER
NEŞE BİNARK
NURİ AKINCI
NECATİ ÖZÇOLAK
NECMETTİN ÇANAK
NECDET YILMAZ
NAZAN ÇİLDOĞAN
NEVİN GÖKÇEPINAR
NURETTİN İKİZLER
NEJAT TAŞ
OKTAY GENCER
OYTUN İDİL
OSMAN MERTER
OĞUZHAN YILMAZ
OĞAN KANDEMİROĞLU
OĞUZ DEMİR
ORHAN COĞUŞLUCUL
OSMAN ÇUTSAY
OSMAN TEOMETE
OSMAN YAVUZ
ÖZGÜR YİCİ
ÖZLEM KALKAN
ÖZCAN ALTEKİN
ÖZLEM SİVRİKAYA
ÖMER KARAKOÇ
ÖMER ÇAM
ÖZLEM ÇALIŞKAN
PAYEL KARANCI
RAMİZE ERER
RAİF ZOR
RECEP TÜTER
RIDVAN BAYRAKOĞLU
REMZİ KELEŞ
RAMAZAN LAÇİN

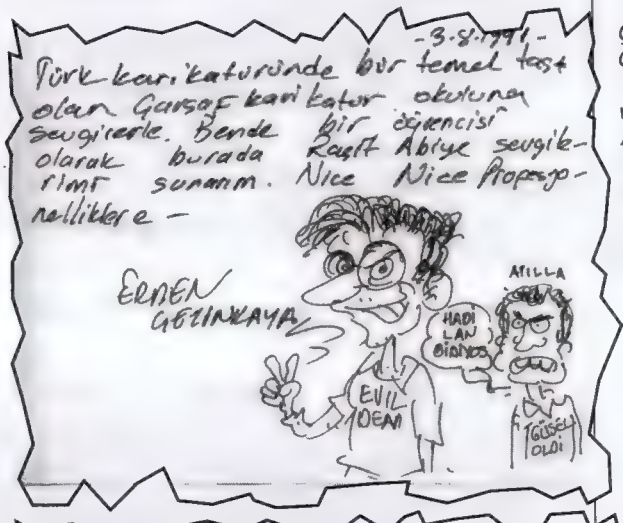

Çarşaf Karikatür Okulu sergilerine dair görüş ve düşünceler. Altta: Vedat Savur'un bir karikatürü.

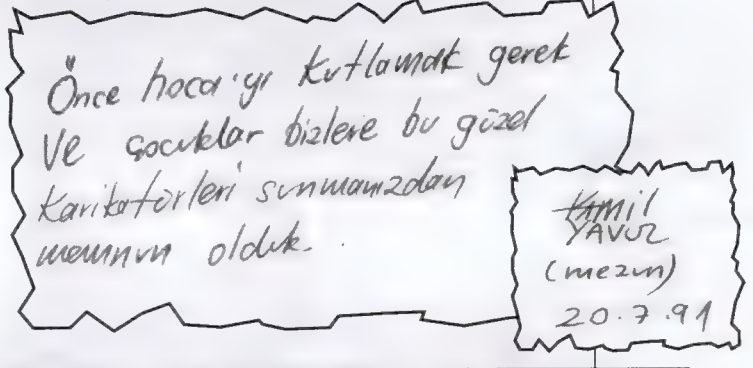

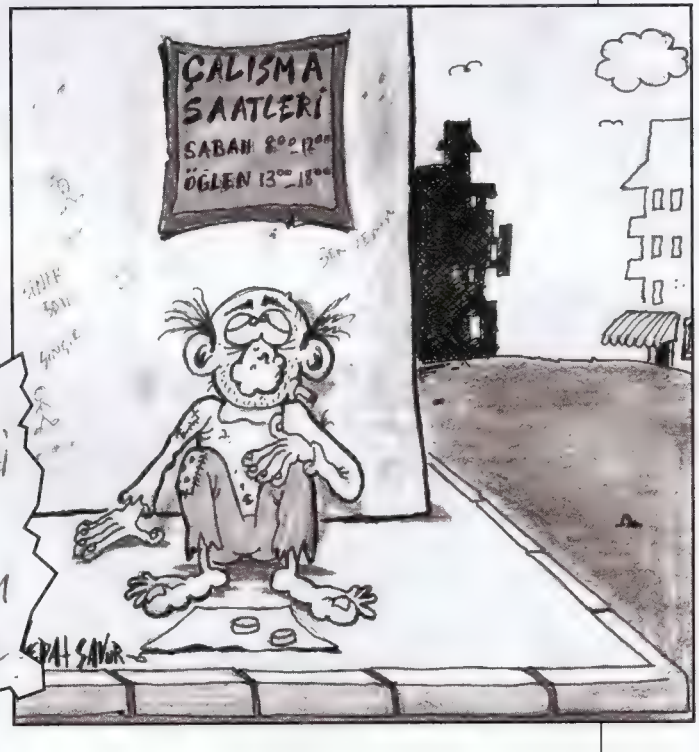

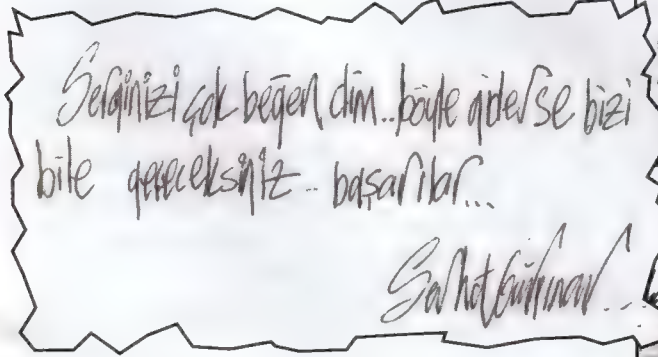

RAMAZAN ÖZÇELİK
RUHİ GÖKTÜRK
R.DAGAŞAH
REMZİ GÜMÜŞ
RIZA KUL
SİNAN YORGANCI
SEBAHATTİN DEMİRAY
SALİH GÜNGÖR
SADIK ÜÇOK
SEYFİ ŞAHİN
SONER GÜNDAY
SERDAR KICIKLAR
SEVDAKAR ÇELİK
SUAT GÖNÜLAY
SEFER SELVİ
SUAT KARATAŞ
SADIK SADIKOĞLU
SAADET DEMİR
SADİ TEKİN
SEMİHA KAYIS
SERDAR KUTÇA
SAVAŞ KERLİŞ
SEZGİN BURAK AZAK
SERDAR SAYAR
SEZER DÖNMEZ
SONER ORMANBABA
SALİH SALI
SADIK DEMİRÖZ
SAİT GERÇEK
SİNAN YAVUZ
SERDAR GÜNTER
SÖNMEZ YANARDAĞ
SÜREYYA KOLAMAZ
SEYFİ DOĞAN
SEDAT MİŞİ
SERDAR GÜNLER
SADIK ALBAYRAK
SEMRA CAN
SERHAN DÖNMEZ
SADIK PALA
SELİM EVSEL
SELMA IŞIK
SABAHATTİN KUŞ
SEYİT SAATÇİ
SAADET KANGOLAK
SELÇUK ŞAHBAZ
SERDAR KARAMAN
SERHAT BAYDAR
ŞERİF NALBANT
ŞÜKRÜ YAVUZ
ŞEHMUZ SARAÇOĞLU
ŞABAN OK
ŞENER ÖZMEN
TEVFİK GÜLEY
TUNCAY AKGÜN
TURGUT YILMAZ
TUNCER ERDEM
TEVFİK AYDIN
TUFAN UMUTLU
TOPRAK ELÇİN
TUNCAY ÖĞRETMİŞ
TUNCAY BATIBEKİ
TUĞRUL ÇUTSAY
TALİP DİLBER
TEVFİK BİLGÜTAY
TURAN İYİGÜN
TAHSİN ELMAS
TÜMER GEBAN
TUNCAY KARAKIŞ
TURAN ASAN
TARIK KARAÇİÇEK
TURGAY KÜÇÜK
TAYLAN KURTULUŞ
TAMER OCAK
TUNCER DOĞAN
TUNÇ ALTINBAŞ
TURGAY TOPÇU
TANJU KÖKSAL
TANER AKTEKİN
TANIL YAŞAR
UFUK GÜN
UĞUR PAMUK
UMUT EMEÇ
UĞUR ÖZEL
UĞUR GÜVEN
UĞUR GÜNDÜZ
ÜMİT ATALAY
ÜMİT MÜFİT DİNÇAY
ÜMİT EFE
VOLKAN ŞAHİN
VEDAT SAVUR
VOLKAN HOŞCAN
VAHİT TUNA
VEDAT KIZIL
VEDAT TEKKANAT
YAVUZ ELBİYE
YASİN KARAKAYA
YÜKSEL DANIŞ
YÜKSEL ÜNGÖR
YÜKSEL CAN
YUNUS BABAYİĞİT
YAŞAR ÜNVER
YAKUP KARAHAN
YILMAZ SAYILIR
YAŞAR ARDA
YAKUP PEKTAŞ
YAŞAR BABALIK
ZAFER TEMOÇİN
ZÜHTİYE KÜÇÜK ATEŞ
ZİYA AKGÜN

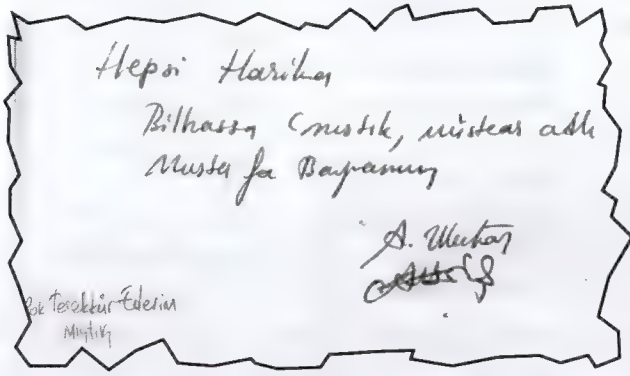

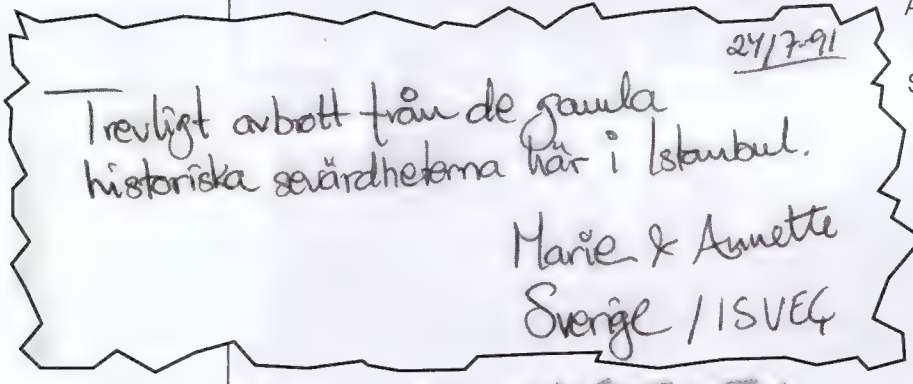

Çarşaf Karikatür Okulu , ya da öğrencilerin açtığı sergiler için, gönderilen mektuplar, iletilenmesajlar... Karikatür Okulu öğrencilerinden Soner Ormanbaba'nın bir çalışması (altta).

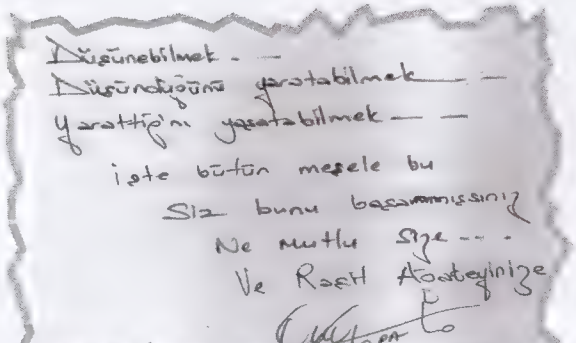

TOST LİSTESİ

BİR GÜN

1.VEDAT SAVUR
2. EMEKCAN TÜLÜŞ
3. MUSTAFA ATAY
4. DEVRİM DEMİRAL
5. SADIK SADIKOĞLU
6. HÜSEYİN ŞENOL
7. ERDEN ÇETİNKAYA
8. MURAT TOMUR
9. EMRAH SERT
10. NURİ YILDIRIM
11. SERDAR KARAMAN
12. ŞEHMUS SARAÇOĞLU
13. FİKRET AYBİRDİ
14. GÖKSEL PAÇARO
15. CEMRE ÖZKURT
16. CENGİZ GEÇER
17. BERKAT DİNÇ
18. M.KESKİNKILIÇ
19. RAŞİT YAKALI
21 EKİM 90

BAŞKA BİR GÜN

1. METİN FİDAN
2. AHMET MUŞUL
3. İZZET SABURLU
4. ENGİN ERİŞ
5. TANER AKTEKİN
6. ŞEHMUS SARAÇOĞLU
7. FİKRET AYBİRDİ
8. BURAK ORAL
9. VEDAT SAVUR
10. ATİLLA ODABAŞI
11. NİHAT DURSUN
12. HÜSEYİN ŞENOL
13. MURAT TOMUR
14. ZÜHTİYE KÜÇÜKATEŞ
15. HAKAN ÇARDAK
16. DEMET ÖZTÜRK
17. PAYEK KAZANCI
18. RAŞİT YAKALI
19. MEHMET ŞENOCAK
20. MURAT BAŞOL

1. ÜMİT ATALAY
2. VAHİT TUNA
3. AYDIN GÜRSEL
4. FERYAL KİTAPÇIOĞLU
5. HEVAL BUCAK
6. DOĞAN D. AKINCI
7. AKIN AKINCI
8. HALUK ALPİN
9. TUNCAY ÖĞRETMİŞ
10. KAYHAN ERKAN
11. FUAT GÖRGÜNER
12. YUNUS BABAYİĞİT
13. TANIL YAŞAR
14. METİN FİDAN
15. MEHMET ÖZTÜRK
16. OKTAY GENCER
17. NUHSAL IŞIN
18. İHSAN KOCAGÖZ
19. GÖKSEL PAÇARO
20. SUAT KARATAŞ
21. TUNÇ ALTINBAŞ

1. CEMRE ÖZKURT
2. FATİH ÖZCAN
3. TUFAN UMUTLU
4. HAKAN ALTIPARMAK
5. ŞEHMUS SARAÇOĞLU
6. BURAK ORAL
7. SERHAN DÖNMEZ
8. TURGAY TOPÇU
9. ATİLLA ODABAŞI
10. EMRE YEŞİLBAŞ
11. SEMRA CAN
12. MUSTİK BAYRAMOĞLU
13. SADIK SADIKOĞLU
14. VEDAT SAVUR
15. İZZET FLOYD
16. PAYEL KAZANCI
17. NEVİN GÖKÇE PINAR
18. NİLAY KORTEL
19. AHMET MUŞUL
20. TANJU KÖKSAL
21. NAZAN ÇİLDOĞAN
22. GÜLCAN ÇİLDOĞAN
23. SERDAR GÜNTER
24. AHMET ERKANLI
25. NİHAT DURSUN
26. METİN FİDAN
27. ABİDİN ÜNAL
28. BEHZAT TAŞ
29. CAHİT ÇELİKEL
30. EREN TANOBA
31. EMEKCAN TÜLÜŞ

(Bu sayfalarda yer alan isimlerin bazısının bulunduğu bir dosya kağıdının üstüne kurşun kalemle 'Tost Listesi' başlığı atılmış. Değiştirmeden yayınlamak okul ve kantin dayanışması ruhuna uygun düşeceğinden biz de öyle yaptık) Altta: Sadık Sadıkoğlu'nun bir karikatürü.

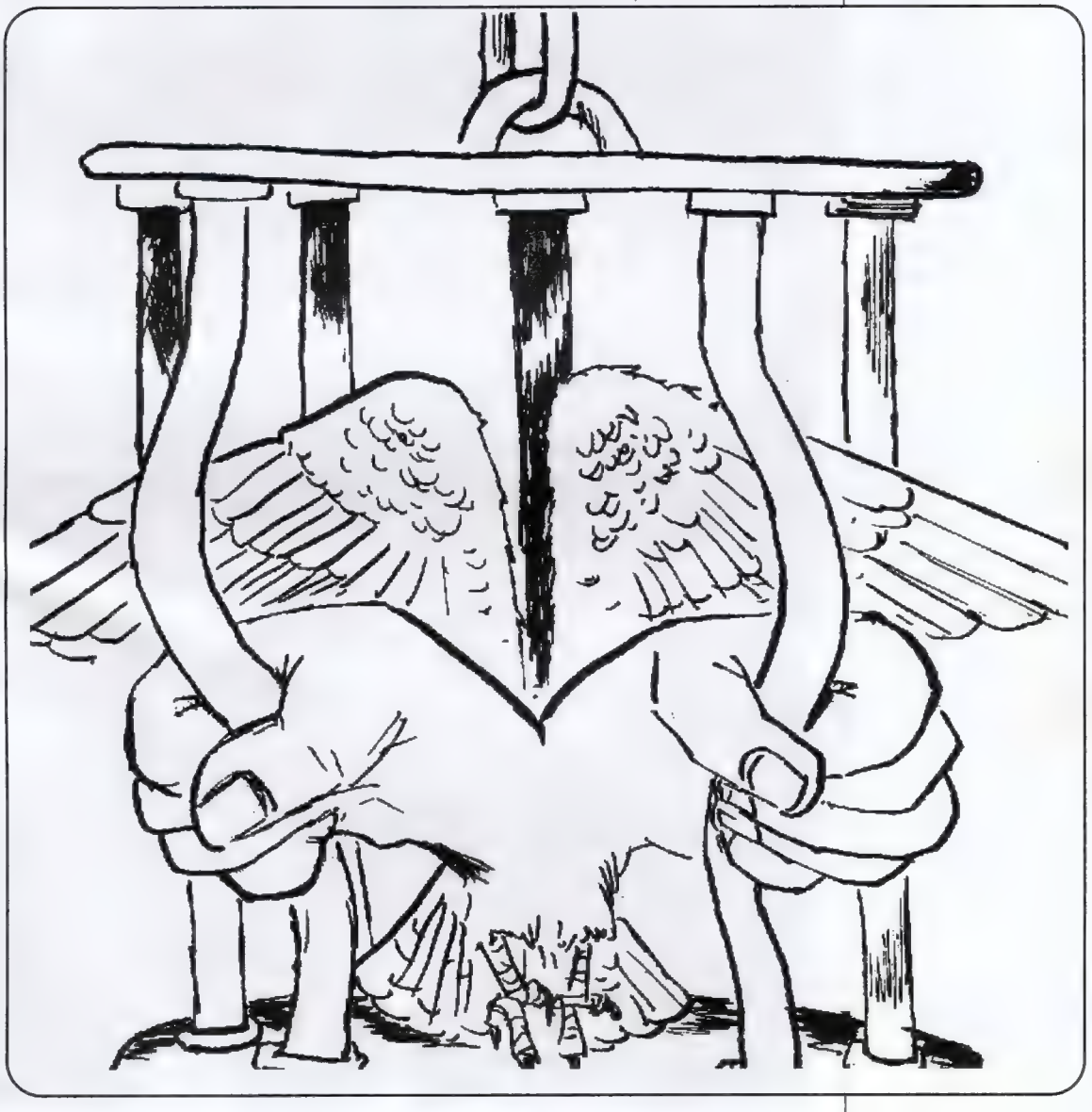

Odak Karikatür Grubu'nun Raşit Yakalı idaresinde 1983'te açtığı sergilerden kareler: Balıkesir sergisi (üstte), Eskişehir Devlet Güzel Sanatlar Galerisi sergisi (ortada), İstanbul - Bebek Akbank Sanat Galerisi sergisi (altta).

Çarşaf Karikatür Okulu mezunu Ahmet Kesgin bugün bir öğretmen olarak Kara Mizah Merkezi'nde çizgi dersleri veriyor, geleceğin ustalarını yetiştiriyor.

Usta oldu kimi-

FETHİ DEVELİOĞLU

1953 İstanbul doğumlu Başarılı karikatür yaşamının yanı sıra futbol yaşamında da başarılı olan Develioğlu'nun yapıtları birçok ülkede sergilendi. Bir karikatürü de Tolentino'da bulunan Dünya Karikatür Müzesi'ne alındı. Birçok yarışmada ödül kazanan Fethi Develioğlu'nun 1980 yılında "Barış" adlı karikatür kitabı yayınlandı.

ALİ KAMİL UZUN

1954 İstanbul doğumlu. İ.Ü. İşletme Fakültesi'ni bitirdi. Halen bir bankada müfettiş olarak çalışmaktadır. 1976 yılından bu yana çizgileri çeşitli gazete ve dergilerde yayınlanmakta. Bir aylık gazetede "Aheste" adlı bir bant karikatür tipini çizmekte. Ayrıca Karadeniz Gazetesi'nde "Kaleminin ucunu gül ile donatacağım" adlı çizgi çalışmaları sürekli yayınlanmaktadır. Çizgileri, İtalya, Kanada, Yugoslavya, Bulgaristan, Japonya ve Belçika'da sergilendi.

BÜLENT KARABAĞLAR

1959 Ardahan doğumlu. 1979'dan bu yana çizgileri çeşitli yayın organlarında yayınlanıyor. Ulusal ve Uluslararası sergilere katılan Bülent Karabağlar grafikerlik yapmaktadır. Bülent Karabağlar genç çizerlerle çok yakından ilgilendi. Genç çizerlerce de Bülent Karabağlar'ın hem karikatürleri hem de hoş görülü kişiliği sevinçle kerşılandı.

TUĞRUL ÇUTSAY

1961 Düzce doğumlu. Halen Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Resim bölümünde ikinci sınıf öğrencisi. Üç yıldır karikatür ile uğraşıyor. Çizgileri Çarşaf, Edebiyat Bilgisi gibi dergilerde yayınlandı.

Raşit Yakalı Hoca, genç öğrencisi Cemre Özkurt'un (sol başta) Karikatürcüler Derneği'nde açtığı sergide. Usta sanatçı Cafer Zorlu 7 Ekim 1980'de kurs çalışanlarıyla (altta).

"Karikatür çizgi ile mizah yapma sanatıdır. Bu yüzden kelime oyunlarıyla değil düşündüren çizgilerle yapılmalı. Karikatüre gülen düşünce sanatı da diyebiliriz."

O BİR KÖPRÜDÜR...

DERYA ALTINTREN

İki yıla yakın zamandır Çarşaf karikatür okulu yöneticisi olarak 100'ü aşkın genç karikatüristle çalışma yapan Raşit Yakalı, "Bu güzel görevi yerine getirirken bizim kuşağın usta karikatürcüleri ile genç çizer adaylarını karşı karşıya getirerek yeni bilgiler edinmelerini sağlayıp köprü görevini yaptığımı sanıyorum" diyor.

Odak Karikatür Grubu Balıkesir sergisinde Balıkesir'li çizer Ahmet Esmer'le birlikte (yanda).

Raşit Yakalı'nın bir özelliği de genç çizerleri de aralarında gruplar kurdurup sergi, seminer çalışmalarına yöneltmesi. "Odak Genç Çizerler Grubu", "A-4" gibi... Bir öğretmenin en mutlu anı da hiç kuşkusuz öğrencilerinin başarılarını görmesi, sevinci birlikte yaşaması.

Raşit Yakalı diyor ki: "Çalışmalarımız yavaş yavaş meyvelerini vermeye başladı bile. Son olarak iki kardeşin İtalya'da ödül kazanması, birkaçının karikatürünün dış albümlerde yer alması, birinin kişisel albümünün basılması, sergiler açılması, benim en büyük ödülüm. En çok hoşuma giden de bana 'Baba Raşit Abimiz' demeleri." Raşit Yakalı'yı biraz daha yakından tanımaya çalışalım.

- "Size göre karikatür ne demektir? Kısaca kendi karikatür anlayışınızdan söz eder misiniz?"

- Bence karikatür çizgi ile mizah yapma sanatıdır. Çizgi ile mizah dediğime göre ben yazısız karikatürden yanayım. Yazılı karikatürlere vinyetlenmiş fıkra gözüyle bakıyorum. Bugün maalesef 1940'larda olduğu gibi, uzun konuşmalı karikatürler halka sevdirilmeye çalışılıyor. O günlerde resimlerin altına yazılan yazılar bugün balonlara yazılıyor, tek fark bu... Bence karikatür kelime oyunlarıyla değil düşündüren çizgilerle yapılmalı... O yüzden karikatür sanatına "Gülen Düşünce sanatı" da diyebiliriz.

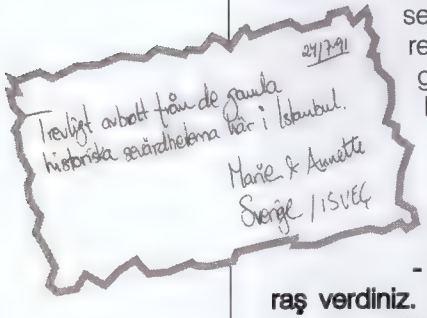

- "Yıllar boyu karikatür sanatı ile uğraş verdiniz. Biraz da karikatür yaşantınızdan söz eder misiniz?"

- Türkiye'de yalnız karikatür çizerek geçinebilmek çok zor. Ben bunu başarabilmiş üç - beş karikatürcüden biri olarak övünüyorum. Tabi buna geçinebilmek denirse...

Beraber bu işe başladığımız bir çok arkadaş sonradan başka başka alanlara geçmek zorunda kaldılar. Karikatüristlik dayanıklılık ister, azim ister, nefes ister. Bu büyük bir maraton işidir, her gün yeni bir kulvar düşünülür, bu işte durmak dinlenmek yoktur. Tökezleyeni geriden gelenler ezer geçer. Karikatürist hoşgörülüdür, ama küçücük bir sendelemede onu kimse affetmez...

- "Karikatür dışında ürün verdiğiniz öteki alanlar?"

- Karikatür dışında çalıştığım gazetede grafiker ressamlık yapıyorum. Bir de en büyük zamanımı da genç çizer kardeşlerimle birlikte geçiriyorum.

Onlara öylesine kendimi kaptırdım ki, karikatür çizmeyi bile unuttum, ama onların imzalarını çeşitli yayın organlarında gördükçe kendi karikatürüm çıkmışcasına haz duyuyorum.

"Harala-Gürele" Günler...

Çarşaf Karikatür Okulu'nun faaliyette olduğu yıllarda (1980-92) basında çıkan haber ve yorumlardan bir demet sunuyoruz: Raşit Yakalı'nın öğrencileri dolu dolu çizmiş, çalışmış, yüzlerce karikatür birikmiş. Hocaları derse gelir:

- "Arkadaşlar bir sergiye ne dersiniz?"

Bir sevinç çığlığından başka ne cevap verilir ki bu soruya.

O gün ve ondan sonraki her dönemde Çarşaf Karikatür Okulu'nun öğrencileri çalışmalarını bir sergiyle görücüye çıkaracaktı.

Bu sergilerden birini de yine Etap Marmara Oteli Sergi Salonu'nda izletiyorlar. Sergide Faruk Manici, Hasan Seçkin, Mustafa Yüksel, Metin Üstündağ, Erdal Alay, Tuncer Doğan, Zafer Temoçin, Tuncay Batıbeki, Ali Olgun ve Tamer Ocak'ın çeşitli konuları kapsayan karikatür çalışmaları var. "Gelişim Karikatürcüler Grubu 82" adı altında biraraya gelen genç karikatürcüler amaçlarının toplum sorunlarını işlemek olduğunu söylüyorlar.

ÇARŞAF'IN İLK SERGİSİ

Hatta biraz daha eskiye gidersek, ÇARŞAF mizah dergisinin "Karikatür Okulu" öğrencileri kurs boyunca yaptıkları ve Çarşaf dergisinde yayınlanan karikatürlerinden oluşan karikatürlerini, ilk defa Sultanahmet Yerebatan Karikatürcüler Derneği'nde sergilemişlerdi.

Karikatür öğrencilerinin sergisinde 100 öğrencinin işleri yer alıyordu. Kursiyerleri malzeme seçimi, kompozisyon, çinileme konularında bilgilendirilen kurs öğretmeni Raşit Yakalı, kursun her yaştan öğrenciye ücretsiz olduğunu belirterek, "karikatürü sevdirmek, yeni anlatım teknikleri geliştirmek" istiyor.

Raşit Yakalı, "Bunun için kolları sıvadık. Genç karikatüristler ilerisi için umut vaat ediyor" diyordu...

Türkiye'de tek ve ilk karikatür okulu niteliğini taşıyan Çarşaf Karikatür Okulu 14. sergisini Yerebatan Karikatürcüler Derneği'nde açmıştı.

Raşit Yakalı nezaretinde çalışmalarını yürüten ve 14 yıldır faaliyet gösteren okul İstanbul, Eskişehir ve Balıkesir'de de sergiler açmış.

50 öğrencinin 100 karikatürle katıldığı ve bir yıllık çalışmalarını sergilediği dernekte bir konuşma yapan Raşit Yakalı amaçlarının Türk karikatürüne canlılık getirmek olduğunu belirterek, "Karikatür ile ilgili bir okul Türkiye'de yok. 11 yıldır bilfiil çalışmalarımızı Cumartesi günleri Çarşaf Dergisinde sürdürüyoruz.

7'den 70'e herkesin ilgi duyacağı bir konu.

Eskişehir'de Vali Ömer Haliloğlu'nun sergi ziyareti, (üstte sağda), Rahmetli Nehar Tüblek bir sergide öğrencilerle (atta), Raşit Yakalı, öğrencileri ve arkadaşları Eskişehir'li çizerlerle, 1983 (en altta).

Öyle arkadaşlarımız var ki çocuk yaşta başlayıp askerliğini bitirdikten sonra gelip kaldığı yerden devam ediyor.

Tüm arkadaşlar birbirleri ile yardımlaştığı için pek sorun da olmuyor. Amacımız karikatüre ilginin artmasıdır" dedi.

Türkiye'nin köklü mizah dergilerinden Çarşaf'ın karikatür okulu, 7'den 70'e herkesi sanat havası içinde kaynaştırıyor. Raşit Yakalı yönetiminde karikatür sanatının inceliklerini öğrenmeye gelenlerin arasında 7 yaşında olanlar da var 70 yaşında olanlar da ... Karikatür okulunun mezunları eserlerini, Karikatürcüler Derneği'nde 10 Ağustos'a kadar sergiliyorlar.

"Biz de Varız-13" adlı serginin açılışında 70 yaşındaki Ziraat Mühendisi emeklisi Tevfik Bilgütay ve 9 yaşındaki Nazan Çildoğan mezunların en genç ve en yaşlıları olarak ilgi topladılar. Tevfik Bilgütay, "Radyoda anonsu duyduktan sora başvurdum.

Hiç öyle ayrıntılara falan gerek duymadılar . Çok samimi bir hava içinde çalışmalarımızı oluşturduk" derken, küçük Nazan, "Resim çizmeyi seviyordum.

Dayım da beni teşvik etti. Böyle karikatür çizmek çok hoşuma gidiyor" dedi.

12 yıl süren Karikatür Okulu'nun kurslarında doğum günü gibi özel günlerde de hep birlikte olundu. Altta, Raşit Yakalı ve öğrencisi Yüksel Üngör. Yan sayfada: Odak Grubu bir sergi öncesi Dünya Gazetesi'nde, 1982 (en üstte), Karikatürcüler Derneği'ndeki bir sergide Necmi Rıza, Erdoğan Bozok ustaların ziyareti; öğrencilerle Sultanahmet, Gülhane gezileri, 1991; Bursa'lı çizer Mehmet Kahraman aldığı ödül sonrası Yakalı Hoca'yla, 1996 (en altta).

MİZAH GENÇLEŞİYOR

Karikatür sanatının isimsiz genç kabiliyetleri grup oluşturdular. Bundan sonraki çalışmalarını "GELİŞİM KARİKATÜRCÜLER GRUBU" adı altında sürdürecekler.

10 genç karikatürcüden oluşan topluluk, ilk sergilerini 20 Temmuz'da Etap Marmara Oteli'nin sanat galerisinde açmış bulunuyor.

"İNSAN VE YAŞAM" konulu karikatürlerin bir kısmı renkli olarak çalışılmış. Genç çizerlerin titiz çalışmaları sergiyi gezenleri bir hayli etkilemekte ve hayranlık uyandırmakta.

Üç ay önce biraraya gelmeyi planlayarak grup oluşturan genç mizahçılar amaçlarını şöyle dile getirdiler.

"İçinde bulunduğumuz sorunları, toplum yapısındaki çarpıklıkları ve çelişkileri yansıtmak, çizgi ile mizahı klasik kurallardan ve kalıplardan arındırarak karikatür sanatına yeni boyutlar kazandırmak istiyoruz. Bu tür çalışmalara şimdilik sergilerle devam edeceğiz. İleride tüm çalışmalarımızı bir albüm halinde biraraya toplamayı düşünüyoruz. İdealimiz, alışılmışın dışına çıkmak, bol yazılı karikatür türüne son vermek ve yalnızca galerilerde değil, çay bahçesinde,hatta sokak arasında bile çizgilerimizi sergileyerek halka açılabilmektir.

Çalışmalarımızı ve teknik gelişimimizi hocamız Raşit Yakalı yönetiminde sürdürmekteyiz. Amacımız, günden ibret alarak en iyi yarınlar için bugünü layıkıyla değerlendirmektir.

5 Ağustos'a kadar açık kalacak olan sergiye Faruk Manici, Hasan Seçkin, Mustafa Yüksel, Metin Üstündağ, Erdal Alay, Tuncer Doğan, Zafer Temoçin, Tuncay Batıbeki, Ali Olgun ve Tamer Ocak adlı genç çizerler katıldılar.

Grubun çizerlerinden Faruk Manici'nin çalışmaları, Belçika Casino Beringer'de ödül kazanmış ayrıca çeşitli karikatürleri Yankı, Çarşaf dergilerinde yayınlanmış Hasan Seçkin'in bir çalışması da İtalya (Veselli)da ödüle layık görülmüş,

Erdal Alay'ın ise Çarşaf dergisinde çeşitli karikatürleri yayınlanmış bulunuyor.

1980 yılında rahmetli Çetin Emeç'in önerisi ile Raşit Yakalı tarafından kurulan ÇARŞAF KARİKATÜR OKULU, "15. Biz de Varız" sergilerini İstanbul Büyükşehir Belediyesi Karikatür ve Mizah Müzesi'nde 4 Mayıs'ta açtılar.

Bugüne kadar yüzlerce öğrenci yetiştiren okula devam eden öğrencilerin birçoğu, bugün değişik dergi ve gazetelerde çalışıyorlar. Birbirlerine, o günlere özgü bir sevgi ve dayanışma duygusu ile bağlı olan bu karikatüristler, son sergilerini de bir aile ortamı içinde açtılar.

Şenlikte aynı okuldan Kültür Bakanlığı Çizgi Film Yarışması birincisi Mustafa Bilgin, kendi yaptığı ve büyük ödüllü filmini kasetten sunup bilgi verdi. Yine aynı okuldan İlhan Nalbant, misafir ve arkadaşlarına güzel bir gitar dinletisi sundu. Karikatür Müzesi'nin nefis atmosferinde yapılan şenliğe şömine ateşinde patlatılan ve tıpkı öğrenciler gibi olgunlaşıp etrafa saçılan mısırlar da renk kattı. Birçok ödül ve sergi sahibi olan gençlerin, 1980-1993 yılları arasında çizdikleri karikatürlerden oluşturdukları bu nostaljik sergi, 20 Mayıs tarihine kadar sürdü.

Türkiye'de hala, 'Karikatür öğretilebilir mi, öğretilemez mi?' tartışmaları devam ededursun, bu gençler "Biz de Varız" diyorlar. Karikatürcüler Derneği kurucularından Semih Balcıoğlu da aynı okulda uzun süre Çarşaf Dergisi kurucusu ve hocası olarak görev yaptı. Birçok ünlü çizerin konuk hoca olarak görev aldığı dersler, 1980-1993 yılları arasında sürdü.

Şenlikte bir konuşma yapan Karikatürcüler Derneği Başkanı Canol Kocagöz, "Amacımız Dernek olarak da böyle bir çalışma yapmak ve onu sürdürmektir. Karikatüre bu denli fazla meraklı gencin olması da aceleci olmamızı gerektiriyor" dedi. Şenliklere Semih Balcıoğlu, Erdoğan Bozok, Zeki Beyner, Güngör Kabakçıoğlu, Ergin Gülen, Dernek Başkanı Canol Kocagöz ve Raşit Yakalı ile öğrenci ve yakınları katıldı.

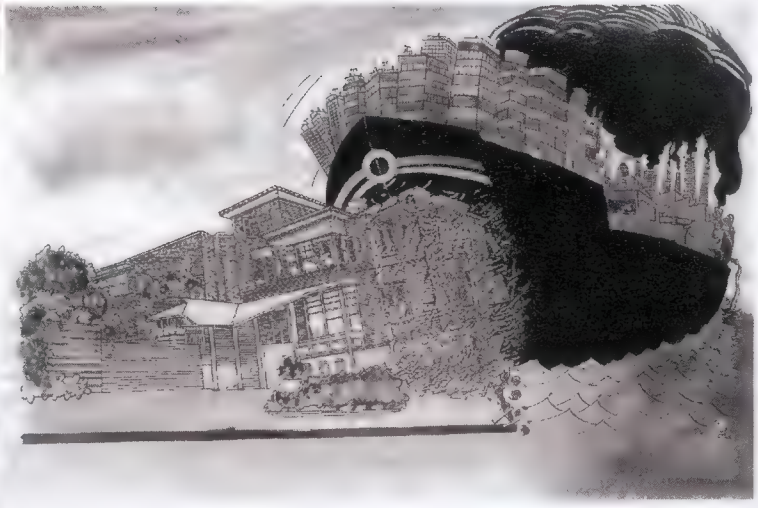

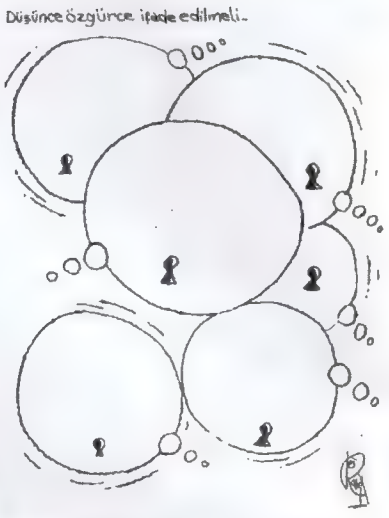

Bir uzun soluklu karikatür hocası... "Türkiye'nin köklü mizah dergilerinden Çarşaf'ın bünyesinde kurulan karikatür okulu, 7'den 70'e herkesi sanat havası içinde kaynaştırıyor." Raşit Yakalı', dönem dönem politika çizgileri de yayınlamıştır. Yanda bu karikatürlerden bir demet bulacaksınız.

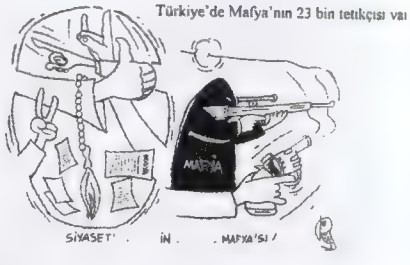

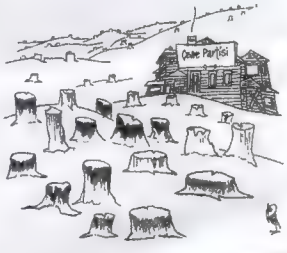

MİZAH KÜLTÜRÜ

Raşit Yakalı yönetiminde karikatür sanatının inceliklerini öğrenmeye gelenlerin arasında 7 yaşında olanlar da var 70 yaşında olanlar da... Karikatür okulunun mezunları eserlerini, Karikatürcüler Derneği'nde 10 Ağustos'a kadar sergiliyorlar. Ynada Yakalı ustanın altıncı albümü "Günlük"ten (1997) çizgiler.

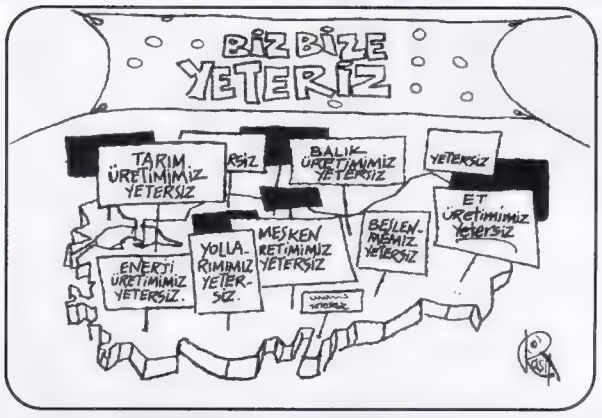

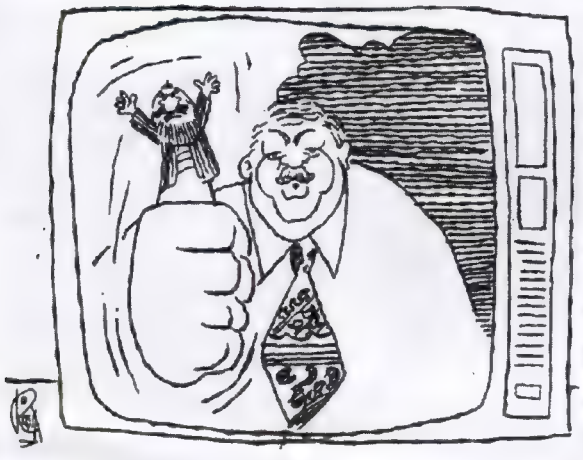

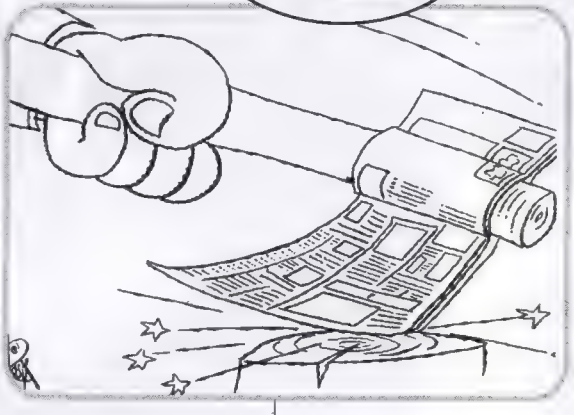

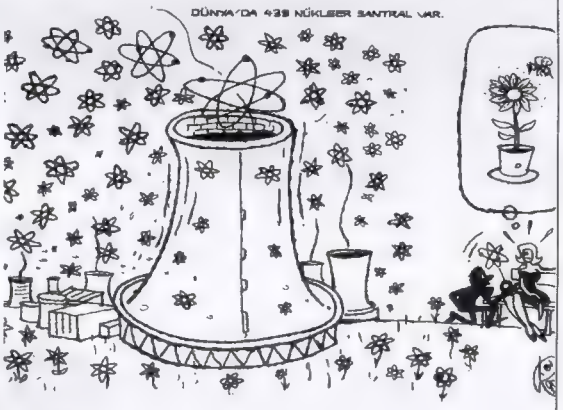

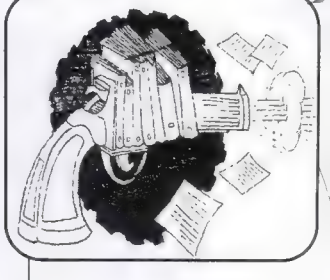

RASİT YAKALI'NIN A

BU SERGİ ÇARŞAF KARİKATÜR OKULU TARAFINDAN AMATÖR BİR RUHLA HAZIRLANMIŞTIR. BİZLERİ BU BOYUTLAR İÇİNDE ELEŞTİRİR MİSİNİZ?

Rasit Yakalı

KARAMİZAH MERKEZİ "KARİKATÜR

OKULU" ÖĞRENCİ ÇALIŞMALARI

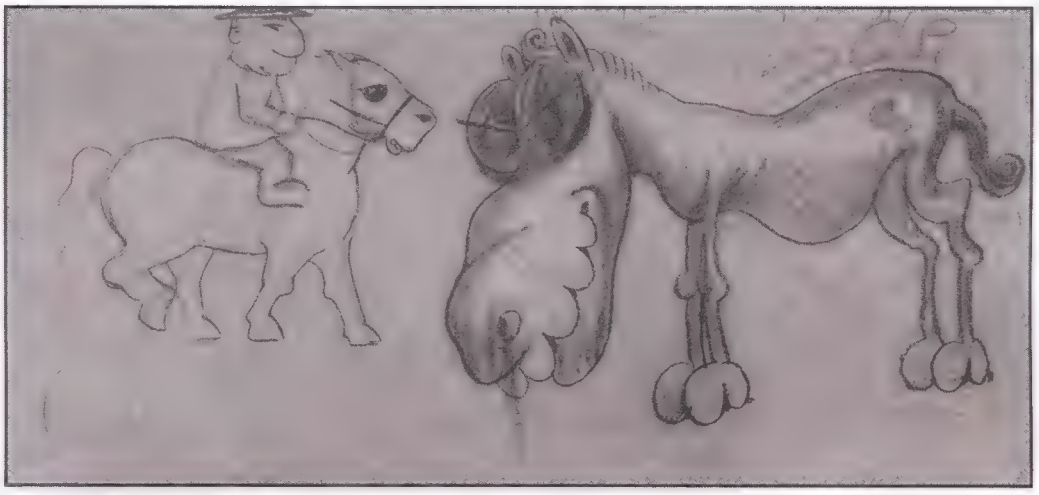

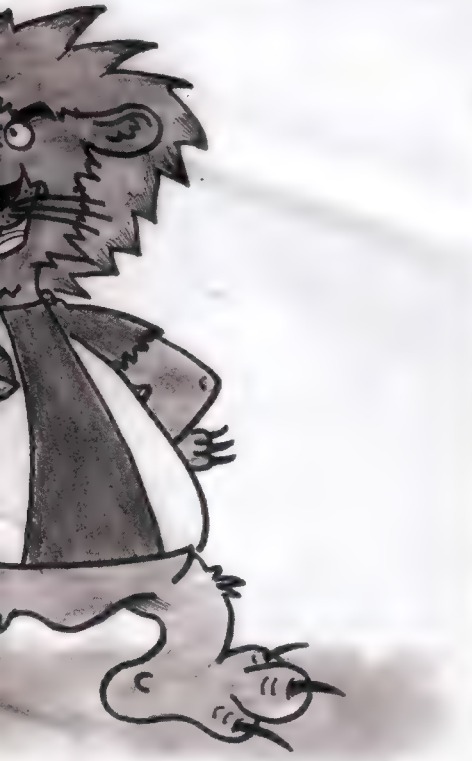

BİR ÇİZGİROMAN

YAZAN ÇİZEN: EROL ABASIZ

Yunus Emre "Sırra Davet" - 1

Yunus Emre "Sırra Davet" - 2

BİR ÇİZGİROMAN

EROL ABASIZ

Yunus Emre "Sırra Davet" 3

EROL ABASIZ

Yunus Emre "Sırra Davet" - 4

BİR ÇİZGİ USTASI

MUSTAFA EREMEKTAR

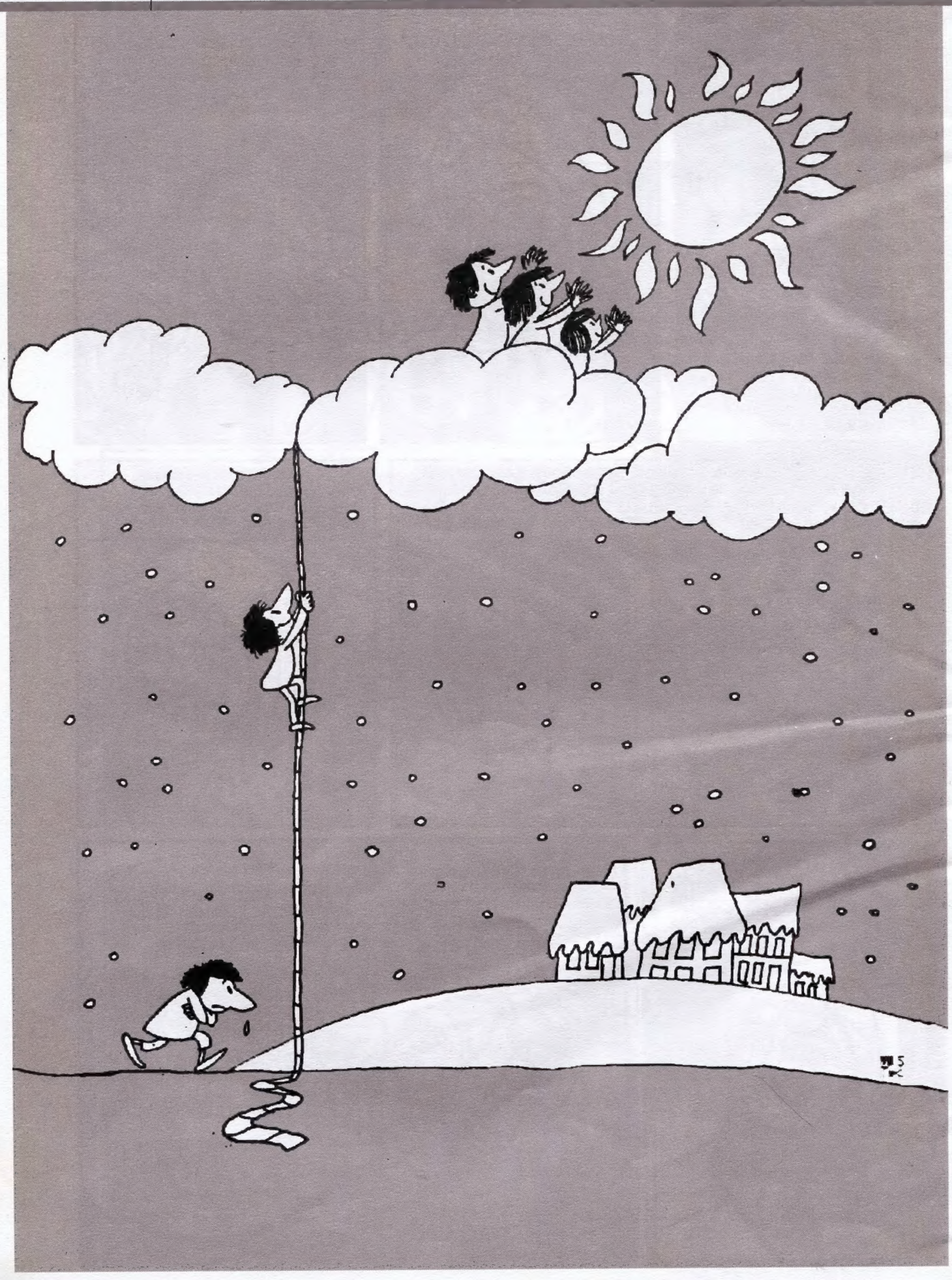

Karikatürün de okulu mu olur?

OLDU..

(Kursumuz yaz aylarında da devam etmektedir)

ücretsizdir

KARA
mizah merkezi

KARA MİZAH MERKEZİ

Tarık Zafer Tunaya Kültür Merkezi, Tünel İstanbul

Başvuru: 0212. 317 77 00 (Hafta içi), Fax: 0212. 274 58 40

İSTANBUL
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ KÜLTÜR
İŞLERİ DAİRE
BAŞKANLIĞI
KARAMİZAH
MERKEZİ AYLIK
YAYIN ORGANIDIR

YIL 2
SAYI 19
2000

MİZAH KÜLTÜRÜ

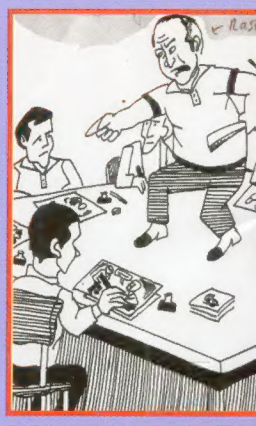

KARA mizah merkezi "BU DERGİ SİZİNDİR. ALABİLİRSİNİZ!"

RAŞİT YAKALI YÜZLERCE ÖĞRENCİ YETİŞTİRDİ